

MTI.

Kiadvány a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fény utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-690

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. május 18.

bb 1. • védelmet kap a bakony ritka virága, a medvefüll kankalín

vid j szb ká

1962. május 18.

a bakonyban, a veszprémhez közeli malomhegyen, az esztergári völgyében és a tobánhegyen most virágzott el a medvefüll kankalín. ez a ritka növény a jégkorszak után kétezer évvel, a fenyő-nyír korszakban honosodott meg hazánkban. jelenleg már csak a bakony északi lejtőinek mészsíktáin tenyészik, ahol a legmelegebb nyári napokon is hűvös, nyirkos a környezet, tehát leginkább megfelel a fenyő-nyír korszak klímájának. a medvefüll kankalín abban különbözik ismert rokonaitól, hogy a levele vastagabb és fényes.

veszprém megye biológusai most felmérték az érdekes növény lelőhelyeit. az esztergári völgyében, a malomhegyen és a tobánhegyen 1200 tövet találtak. az országos természetvédelmi tanácsnak javasolták e területek védetté nyilvánítását, s amíg ez megtörténik, az erdőgazdaság védi a medvefüll kankalínt: tenyészhelyén korlátozzák, illetve teljesen megszüntetik a fakitermelést. /mti/

bb 2. paradicsomszüret a nagykunságban

vid j szb ká

1962. május 18.

a karcagi Éke termelőszövetkezet berekfürdői kertészetében, 800 négyzetméternyi üvegfelület alatt, megkezdődött a paradicsomszüret. több mint hitezer tőről szedik az ízletes, piros paradicsomot. a dusan megrakott tövek átlag egy kilogrammos termést ígérnek.

a szövetkezeti gazdák a terv szerint 60 mázsa májusi paradicsomot szednek, részben exportra, részben szolnoki és budapesti értékesítésre. /mti/

-. -

-1-

bb 3. elektromos televízió-antenna forgató készit a hradó-
technikai vállalat

i kf/kf szb ki

1962. május 18.

a türelmes kísérletezők, időnként - kihasználva a vételi viszonyokat - veszik a környező országok televíziójának műsorát. ehhez azonban különleges antenna rendszerre van szükség, illetve minden állomásra egy-egy antennát kell állítani. a költséges módszert a hradótechnikai vállalat ötletes berendezése egyszerűsíti. az üzemi szakemberei olyan elektromos antennaforgatót készítettek, amely egyetlen antennát bármilyen irányú adóállomásra be tud állítani. a forgató berendezés tulajdonképpen egy kis motor, amelyet az árbóc tövében helyeznek el, s a szobából gombnyomással vezérelnek. a motor lassan forgatja az antennát, s az irányt egy kis mutató műszer jelzi.

a hradótechnikai vállalat a televízió-antenna forgató berendezés próbasorozatát még az idén elkészíti, jövőre pedig, az igényeknek megfelelően, megkezdi tömeges előállítását. az ipari vásáron egyébként a vállalat antennái közül egyet ilyen berendezéssel mozgatnak. /mti/

-. -

bb 4. szombaton és vasárnap megkezdődik a hivatalos üdülési idény a balatonon

i tz/gk szb ki

1962. május 18.

szombaton és vasárnap kétnapos ünnepséget rendez síófokon a szot és a somogy megyei tanács: hivatalosan is megnyitják az idei balatoni üdülési szezon.

a két nap igen gazdag lesz eseményekben. szombaton nyitják meg a beszédes józsef múzeum új kiállítását, majd tenisz- és vitorlásverseny; végül sétahajózás következik. vasárnap nyitják meg a balaton és környéke című fényképkiállítás, délelőtt a szabadtéri színpadon balatoni vetélkedőt rendeznek, a sport rajongói pedig tenisz- és röplabda mérkőzésekben, valamint autóversenyben győzhetnek. az esti hivatalos megnyitó ünnepség után fővárosi művészek szórakoztatják síófok idei első üdülőit.

szintén gazdag műsorral kezdődik meg az idény szombaton balatonfüreden is. a megnyitó ünnepség után a szot motoros és vitorlás hajóinak felvonulása, este az operaház művészeinek műsora, majd lampionos hajóparádé teszi emlékezetessé az idénykezdést.

/mti/

-. -

-2-

bb 5. irodalmi estek, író-olvasó találkozók a könyvhét idején a budapesti népfront rendezésében

i di/hné-lm sr

1962. május 18.

az utóbbi hónapokhoz hasonlóan május második felében is egész sor olyan rendezvény kapott helyet a budapesti népfront-bizottságok programjában, amely időszerű eseményhez, most az ünnepi könyvhéthez kapcsolódik. ugyszólván minden városrészben irodalmi esteket, író-olvasó találkozókat, könyvankátokat rendeznek a népfront-bizottságok, s tevékenységük értékét növelti, hogy első sorban a központtól távol eső utcák lakói számára gondoskodik változatos programról. a 3. kerületben lengyel józsef író látják vendégül a 7. kerületben a fiatalokkal beszélgetnek majd könyvekről, irodalomról. a 11. kerületben megemlékeznek gárdonyi géza halálának 40. évfordulójáról, megkoszorúzzák az író szobrát és könyvkiállítással egybekötött irodalmi estet tartanak. a 12. kerületben a könyv ünnepe alkalmából a világirodalom legszebb szerelmes verseiből szólaltatnak meg néhányat a meghívott előadó művészek. a 15. kerületben irodalmi fejtörőt rendeznek a fiatal könyvbarátok számára. /mti/

-. -

bb 6. elítélt áruházi tolvajok

i bc/hné-lm sr

1962. május 18.

szabó jolán, budakeszi lakost az egyik budapesti áruházban tetten érték, amikor egy kosztümöt lopott és a ruhát táskájába rejtve ki akarta vinni az épületből. szabó jolánnak a lakásán is találtak lopott holmikat. a központi kerületi bíróság egy évi és két hónapi börtönre ítélte és kártérítésre kötelezte.

verasztó lajosné, budapesti lakos, ugyancsak különféle ruházati cikkeket, használati tárgyakat lopott az áruházból. a jogtalanul elvitt holmikat leleplezése után a lakásán megtalálták. a fővárosi bíróság jogerősen 5 hónapi börtönre ítélte verasztó lajosnét. /mti/

-. -

bb 7. az ifjúsági kísérleti színpad bemutatója

i v/tr-lm sr

1962. május 18.

a 6. kerületi kisz irányításával működő ifjúsági kísérleti színpad május 28-án a kamara varieté helyiségében tartja idei második bemutatóját. a fiatal művészek turi józsef vallomás című mai tárgyú drámáját tűzik műsorra. a darab egy házasság történetéről szól. a drámát gyöppösy zsolt rendezzi, a szereplők: kállai itona, kautzki józsef, ross józsef és vizvári julia. /mti/

-. -

-3-

bb. 8. a posta és a rádió felkészült a chilei labdarúgó világbajnokság eseményeinek közvetítésére - tudósítások telefonon, rádió, képtávíró

i kf/kf/gy/ki

1962. május 18.

a chilei labdarúgó világbajnokság közeledtével egyre gyakoribbak a kérdések: hogyan értesülünk majd az eredményekről, lesz-e rádióközvetítés. az érdeklődésekre a postavezérgazgatóság távbeszélő szakosztálya és hermann lászló a rádió műszaki igazgatója adott felvilágosítást.

az már ismeretes, hogy az igen nagy távolság - körülbelül 12 000 - 13 000 kilométer - miatt televízió összeköttetésre nincsen lehetőség, így az eredmények, a hírek telefonon és rádióon juthatnak chiléből hazánkba. ennek érdekében a posta már hónapokkal előbb tárgyalt - külön erre a célra alakult chilei távközlési bizottsággal, a kiküldött tudósítók telefonon adják a híreket, a rádió pedig megkísérli a helyszíni közvetítést is, amelynek utvonalt a chilei rendezőség jelölte ki. a bennünket érdeklő elődöntők színhelyéről rancaguából mintegy 80-100 kilométernyire, santiagoóban, közönséges távbeszélő vonalon jut el a rádióriporter hangja: chile fővárosából már rövidhullámú rádióadó továbbítja buenos airesbe, majd tovább sugározzák bennbe, ahonnan - kiváló zenei adásra is alkalmas - kábeles összeköttetésen érkezik budapestre.

az eddigi tapasztalatok szerint azonban santiago-bern között a közvetítések minősége nem valami biztató. az adásba ugyanis „beleszóllhatnak”, gyakori trópusi zivatarok és az esetenként jelentkező mágneses zavarok okozta nehézségek. ezek ismeretében számolni lehet azzal, hogy a közvetítés időnként elhalkul, vagy éppen „kiesik”, ennél nagyobb probléma azonban, hogy a rendezők - tekintettel a nagy érdeklődésre - az összeköttetéshez igen fontos szolgálati vonalakat is közvetítések-re adtak ki. így az összeköttetés csak egyirányú lesz, vagyis a rádióriporter az adott időben bekapcsolódik a hazai adásba, de a budapesti stúdió - bármi adódik is - nem tud vele kapcsolatot tartani, nem tudja őt értesíteni, irányítani. érdekes egyébként, hogy nyugat németország „függetlenítette” magát a meglevő közvetítőhálózatától. külön saját rövidhullámú rádióadót állított fel chilében s ezzel továbbítja közvetítéseit. szóba került, hogy esetleg mi is ezen a vonalon kapjuk az összeköttetést, azonban a német és a magyar mérkőzések egybeszóidőpontja ezt nem tette lehetővé. maradt tehát a már ismertetett „utvonalt”, amelynek lehetőségeiről, használhatóságáról a rádió „főpróbaként”, a közvetítések előtt néhány nappal pár perces összeköttetésen igyekszik meggyőződni.

/folyt. köv./

8,00

912 Zelli

- 4 -

bb. 8. /a posta és a rádió... folyt./ gy

a tervek szerint egyelőre a három magyar mérkőzés, a május 31-i Anglia, a június 3-i Bulgária és a június 6-i Argentína elleni találkozók második félidőjéről ad „egyenestől”, rancaguából közvetítést a rádió riportere, szepesi györgy.

az adás magyar idő szerint 20.45 órakor kezdődik; a mérkőzést chilei idő szerint 15 órai kezdettel játsszák. a folytatás a magyar világotörténelmi szerepléséig függ. olyan megállapodást is akar kötni a rádió a rendezőséggel, hogy a világbajnoki döntőt is - függetlenül attól melyik két csapat között áll el az elsőség - közvetíthessék. a posta tájékoztatása szerint a telefon és a rádióösszeköttetésen kívül - a nyugat-német képtávíró központi útján - mérkőzésekről készült érdekesebb fényképek is gyorsan eljuthatnak a hazai közönséghez. /mti/

bb. 9. tokaji bor a hat mellé - boroispincében rendezik be új éttermüket a tokaji halászosok

vid j/gy/ká

1962. május 18.

a világhírű boráról nevezetes tokaj községben 1957-ben alakult meg a tiszavirág halászos termelőszövetkezet. a szorgalmas halászosok a közös munkával igen szép eredményeket értek el. ma már halászoscsárdájuk van tokajban és miskolcon, a halak értékesítésére pedig üzletet nyitottak községükben és sátorajlajhelyen. a halászosok gyarapodása mellett a termelőszövetkezet fel nem osztható vagyona pár év alatt 700 000 forintra emelkedett. a termelőszövetkezet fagszága az idén is sok új beruházást valósít meg. így például miskolc áruellátásának megjavítására a mezőcsáti szőke tiszta halászos tsz-szel, valamint a halastavakkal rendelkező hegyesabai március 15. és a harsányi petőfi termelőszövetkezettel, közösen elárulást helyet létesítenek az iparvárosban.

gondoskodnak arról is, hogy a községet felkereső idegenek jól érezzék magukat tokajban. ennek érdekében tiszaparti halászoscsárdájukat 20 000 forintos költséggel korszerűsítik, s új éttermet rendeznek be a csárda boroispincéjében. a pincefalait halászoszszámokkal díszítik, a fehér abrosszal terített asztalokon pedig gyertyával világítanak. a pinceétteremben cigányzene mellett a különleges halételeket tokaji borral szolgálják fel. az új éttermi részt július elején nyitják meg. /mti/

8,10

912 Zelli

- 5 -

bb. 10. tudósaink külföldi kongresszusokon

1 ms/gg/gy/sr

1962. május 18.

május közepén számos jelentős nemzetközi kongresszuson, tanácskozáson vesznek részt a magyar tudomány képviselői, Kerpel Frónius ödön akadémiai levelező tag és Ávor Tibor, az orvostudományok kandidátusa münchenben tartózkodik a nemzetközi gasztro-entorológiai kongresszuson. Geszti P. Ottó professzor, a műszaki tudományok doktora párizsban a nagy villamos hálózatok /cigre/ nemzetközi kongresszusán, Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikus erfurtban, az NDK geológiai társaságának 9. nagygyűlésén vesz részt, amely hidrogeológiai kérdésekkel foglalkozik. Dr. Sárosi Bálint tudományos munkatárs berlinben az európai népi hangszerek kutatásával foglalkozó nemzetközi munkaülésen, Dr. Kovács Endre történész, tudományos osztályvezető, varsóban a Marian Dabrowski emlékünnepeken, Láng László a fizikai tudományok kandidátusa prágában az infravörös és raman-spektroszkópiai ülésen, Vincze István a matematikai tudományok kandidátusa liblicében a matematikai statisztikának a gépgyártásban való alkalmazásáról tárgyaló konferencián képviseli a magyar tudományos világot.

A csehszlovák, a lengyel, a német és a román tudományos akadémiákkal fennálló együttműködési egyezmény alapján számos magyar kutató utazott külföldi tanulmányútra. Ugyancsak akadémiai egyezmények alapján több szovjet, bolgár, csehszlovák, lengyel és német tudós érkezett magyarországi tanulmányútra, köztük I. L. Szokolovszkij szovjet kutató, a geológiai tudományok doktora, Toncsó Rádev, a bolgár tudományos akadémia levelező tagja, a magyar földrajzi társaság meghívására hazánkban tartózkodik Kurt Diemberger osztrák himalaya-kutató és a finn-magyar kulturális egyezmény alapján egy hónapos tanulmányutat tölt magyarországon Leena Saikku finn nyelvész.

/mti/

bb. 11. magyar ifjúsági könyvek külföldön

1 v/tr/gy/sr

1962. május 18.

külföldön is kedvelik, szívesen olvassák a magyar ifjúsági műveket. Legutóbb Altay Margit amit az Óra mesél című regényét jelentette meg a varsói Iskry könyvkiadó 10 000 példányban, a német demokratikus köztársaságban német Imre Öserdők mélyén című munkája aratott sikert: a könyvet második kiadásban bocsátotta közzé az Altberliner Verlag kiadó.

/mti/

- 6 -

8.20
Leli

bb. 12. „Mindenkinek azt ajánlom, utazzék magyarországra,, - hazánkban járt külföldi békeharcosok utiélményei

1 di/gk/gy/sr

1962. május 18.

az országos béketanács meghívására évről-évre külföldi békeharcosok száza látogatnak hazánkba. Tavaly például 31 delegáció 273 tagja ismerkedett a főváros és a vidék nevezetességeivel, népiünk életével, s nagy vendégjárásra számíthatunk az idén is. A külföldi békeharcosok közül sokan először jártak szocialista országban, s az is megérett jónéhányszor, hogy különböző fenntartásokkal léptek hazánk földjére. Hazatértük után azonban híven számolnak be a látottakról.

az idén februárban magyarországon járt a hesseni béketanács küldöttsége. A delegáció tagjai látogatásaikon általában tartózkodó magatartást tanúsítottak, s számos, szerintiük kényes terület érintő kíváncsággal állottak elő. Meg akartak ismerkedni több egyházi személyiséggel, ha lehet - mondották - egyházi iskolákkal is, s arra is kíváncsiak voltak, hogy tanulnak-e nálunk a diákok németül. Az országos béketanács valamennyi kérésüknek eleget tett, s a tények eloszlatták a kezdeti bizalmatlanságot. Erről tanuskodik a delegáció egyik tagjának, gróf Emil von Wedelnek esete is. A régi szociáldemokrata politikus nyugat-németországban nagyszámú hallgatóság előtt vetített képes előadáson számolt be magyarországi utiélményeiről, s a látottakról az egyik demokrata lapban cikket is írt.

gróf Emil von Wedel torzítások nélkül jellemezte hazánkat, s kizárólag az igazat mondta és írta a szocialista magyarországról. Beszámolt a szívélyes, baráti fogadtatásról, arról, hogy az üzletekben gazdag választék fogadja a vevőket, hogy „példamutató,, módon gondoskodunk az öregekről. Méltatta a választók és az országgyűlési képviselők között nálunk meglévő kapcsolatot, s hozzátette: „a német szövetségi köztársaságban a legtöbb választó azt sem tudja, hogy hívják országgyűlési képviselőjét. Magyarországon szoros kapcsolat alakult ki a nép és képviselői között,, tetszetek a magyar fiatalok is: „az ifjúság mindenütt kitűnő benyomást tett. nagyon tanulnivaló, fellépése szerény, de ugyanakkor öntudatos,,

a hazánkban járt nyugatnémet békeharcos végül hangsúlyozta:

- a magyarok vendégszeretetét nem lehet túlteljesíteni. Mindenkinek azt ajánlom, utazzék magyarországra. ismerje meg ezt a szeretetre méltó népet, amelynek fiai bár nem felejtették el a borzalmas hitleri időköt, nem gyűlölködnek ránk, németekre. A magyarországi utazó mindenütt barátságos emberekkel találkozott, akiknek az a szívvel jövő kívánsága, hogy éljünk egymás mellett békében. /mti/

8.25

Leli

- 7 -

bb. 16. középblokkokból hét hónap alatt építenek fel három háromemele-
tes lakónizart a tiszaszederkényi újvárosban

id te vm ki

1962. május 18.

tiszapalkonya térségében új várost építenek a tiszai
vegyikombinát és a tiszapalkonyai hőerőmű dolgozói részére. a több
mint tízezer lakosra tervezett városban eddig csaknem hatszáz lakás
készült el és az épületekben számos, korszerűen felszerelt üzlet
nyílt. a város az idén is új létesítményekkel gazdagodik. a 22-es
építői ari vállalat dolgozói hagyományos módszerekkel jelenleg 142
lakást építenek. ezekből 61 júliusig, a többi pedig az év végéig ké-
szül el. a lakásépítkezések meggyorsítására új technológiát vezettek
be. három - egyenként 36 lakásos - épületet habosított kohósalakból
készült középblokkokból szerelnék össze. a munkákat már megkezdték.

a dolgozók a pártkongresszus tiszteletére elhatározták, hogy
a három - egyenként háromemeletes - épületet, amelyekben összesen
108 lakást alakítanak ki, hét hónap alatt készítik el és azokba már
november végén beköltözhetnek. a lakóházakat két műszakban,
szalagszerűen építik. az egyik brigád az alapozást, a másik a blokkok
összeszerelését, a harmadik a válaszfalazást, a negyedik pedig a
vakolást végzi. hasonló szalagban dolgoznak majd a szakiparosok: a
burkolók, az asztalosok, a festők és a szerelők is.

az új lakóházakon kívül december 1. helyett már november
7-én szerelésre átadják a korszerű kenyérgyárat, amelyben a jövő év-
től naponta 64 mázsa kenyeret sütnék. az új gyárból a tervek szerint
a környező községekbe is szállítanak kenyeret. ezenkívül az
építők vállalták, hogy az új, 75 személyes óvodát a határidő előtt
tíz nappal, augusztus 20-ára átadják.

igy az idén 250 új lakással, korszerű kenyérgyárral és óvodá-
val gazdagodik a tiszaparti újváros. /mti/

8,33

mti

- 5 -

bb. 13. kinek mi tetszik? - tallózás a 9. magyar képzőművészeti
kiállítás vendégkönyvében - két hét alatt 28 000 látogató

i fe/gk/gy/sr

1962. május 18.

a képzőművészet iránt megnövekedett érdeklődést tükrözi
napjainkban a 9. magyar képzőművészeti kiállítás látogatottsága
is. amíg a két évvel ezelőtt rendezett 8. nemzeti tárlatnak
23 000 látogatója volt, addig a legutóbbi két év művészeti al-
kotásait bemutató 9. képzőművészeti kiállítást két hét alatt
több mint 28 000-en tekintették meg.

a fokozódó érdeklődésről tanuskodnak egyébként a vendég-
könyvbe írt sorok: figyelemre méltó értékelések és bírálatok.
ez is azt bizonyítja, hogy a tárlatlátogatók nem csak
szemlélők, hanem észrevételeikkel, megjegyzéseikkel igyekeznek
segíteni a művészek alkotó munkáját. a többszáz festményről,
szoborról, grafikáról, kisplasztikáról és a falakat díszítő
alkotásokról a vélemények megoszlanak.

- a kiállítás igen érdekes, nagyon tetszett, mert tanul-
ságos és a művészet fejlődését tapasztaljuk - írja Kovács
Imre, technikus. reméljük, hogy a jövőben több ilyen ki-
állítást láthatunk. öze István művezető azt jegyzi meg,
hogy sok szépet mutat ugyan a kiállítás, de sok az olyan alkotás
még, amelynek a formájára a jelenlegi utkeresés sem mentség.
sajnos, sok festő eltávolodik művészetével a valóságtól és így
csak torzképet ad. egy t. betűvel jelzett bírálat azt emeli
ki, hogy a kiállítás bizonyítéka; új szocialista realista
művészet született, amely közel áll az élethez és annak szép-
ségét fejezi ki. Katona János szegedi mezőgazdasági mérnök
különösen a paraszti témákat ábrázoló képeket dicséri. az épület-
dekorációkban, az iparművészeti és grafikai anyagban jelentős
hatadás van - jegyzi meg egy névtelen kritikus. de ugyanakkor
„helyet kér”, minden irányzatnak, az absztraktnak és a szür-
realizmusnak is. épp az ellenkezőjét állapítja meg „tinos”,
aki ezt írja: elégünk volt az öncélú „pacsmagolásból”, erre
a kiállításra is bejutott egynéhány ilyen, így hát nincs
mit felróni a rendezőségeknek, amely szerint „ezeket”, a műve-
ket teljesen kiszorították a kiállításról. inkább az a baj,
hogy bent felejtették a tárlaton. /mti/

8,38

mti

- 9 -

65-19. országos szolgáltató vállalatot hoznak létre többszáz ezer
irodagép zavartalan üzemének biztosítására

kf/kf vm/vg

1962. május 18.

az irodagépipari és finommechanikai vállalatnál - amely
tulajdonképpen az irodagépek karbantartására hívatott - az utóbbi
években a szolgáltató tevékenységet háttérbe szorította az új gyárt-
mányok termelése, a karbantartó szakemberek, műszerészek száma
jelentősen csökkent, s így a vállalat mostani összetételében nem ké-
pes az egyre növekvő javítási igények kielégítésére.

ezért a kohó-és gépipari minisztérium szükségesnek tartotta
egy olyan külön szolgáltató vállalat kialakítását, amely biztosítja
a drága importgépek folyamatos, zavartalan működését. ennek érdeké-
ben az irodagépipari és finommechanikai vállalatból elválasztják a
ma már kisebb részt jelentő szervíz és javító üzemet s ebből alakít-
ják ki a kizárólagos szolgáltató jellegű irodagéptechnikai vállala-
tot. az új üzem az ötéves terv végéig már az ország többszáz ezres
irodagépállományának 60 százalékát tudja majd javítani. országos
szervízhálózatot is kiépít a vállalat: megyeszékhelyeken, ipari
centrumokban jól felszerelt fiók üzemeket létesít, amelyek gépkocsik-
kat ellátva helyszíni szervíz munkákat, karbantartásokat is el tud-
ják végezni. mindezekhez első lépésként az alkatrészgyártást szerve-
zik meg. fokozzák az irodagép műszerész tanulóképzést. a növekvő
feladatoknak megfelelően a sokszáz féle irodagépet csoportosítják,
s ezek karbantartására speciális műszereszeket képeznek ki.

az irodagéptechnikai vállalat, mint országos szolgáltató
vállalat, az illetékes szervek jóváhagyása után, július 1-én kezd a
munkát./mti/

66-17. automata tart éjjeli „inspekciót”, a bányász helyett - érdekes
kísérelt urkuton

vid te vm kl.

1962. május 18.

az urkuti mangánbányák érckészletének fejtése közben sok
gondot okoz a bányászoknak a földalatti vizek szivárgása. a karsztos
eredetű víz a repedéseken át beáramlik a munkahelyre, s csak állandó
szivattyúzással tudják megelőzni a nagyobb károkat. a vízkiemelő
berendezések éjjel is szakadatlan működnek és irányításukra külön
kezelőszemélyzet tart ügyeletet a föld alatt. ha a vízgyűjtő meden-
ék túlságosan feltöltődnek, nagyobb teljesítményre kapcsolják a
sűrített levegővel dolgozó gépeket. ellenkező esetben - a tároló
kiapadásakor - csökkentik a teljesítményt.

/totyt. köv./

6.45

90 Zselli

- 10 -

66-17. automata..... totyt./vm

a bányaműnökök irányításával most olyan megoldást kísér-
leteztek ki, amely lehetővé teszi a gépek irányítását, ember nélkül.
Állanymotoros szivattyúkat szereztek be, s a percnként 80-100 liter
teljesítményű berendezéseket elképzéseik alapján automatizál-
ták. a szivattyút irányító, önműködő szerkezet a vízszint ingadozását
szó bolyával követi, s áttétel segítségével szabályozza a motor
fokozatát. a szakértők szerint harminc automatizált szivattyúval fe-
lültegezzé tehetik a bányászok éjjeli inspekcióját és leállíthat-
ják a régebbi, elavult, sűrített levegővel hajtott berendezéseket.

az első újfajta szivattyú sikerrel állta a próbát, s rövi-
vesen megkezdik a többi gépi „éjjeli ór.” üzemszerű alkalmazását.
/mti/

66-19. kapuvár fennállásának 800. évfordulóján táncjátékban elevene-
dik fel a több mint kétszáz éves rábaközi hany istók legenda

vid fm/sze vm fm

1962. május 18.

a rábaközben több mint kétszáz éve száll apáról fiúra a han-
yában talált gyermek, hany istók legendája. a többféle változat
ban ismeretes történeti ill faragó sándor, a kapuvári muzeum igazgató-
ja táncjátékot írt. a négy képből álló táncjátékot - amelynek
zenéjét volly istván népzene-kutató szerezte - a kapuvári szövet-
kezeti népi együttes mutatja be június 17-én, a kapuvár 800 éves
fennállása alkalmából rendezendő ünnepségen./mti/

66-20. 12 millió forint a hortobágyi munkások szociális és egész-
ségügyi ellátására

vid fm/n vm fm

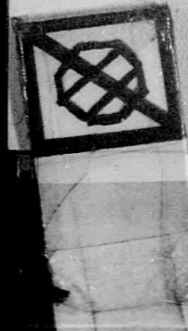
1962. május 18.

a hortobágyon a nyári hónapokban az állandó lakók mellett
több mint 2000 munkás keresi meg a kényerét.
Az elmúlt másfél évtizedben nemcsak a puszta változott meg, hanem
az emberek szociális és egészségügyi helyzete is. ebben az esz-
tendőben a hortobágyi állami gazdaságban 12 millió forintot költenek
munkásellátásra, egészségügyi célokra és balesetvédelemre. egymillió
forintot adnak a munkásszállások korszerűsítésére. szászteleken,
ahol 130 család él és 280 idénymunkás dolgozik - vízvezeték
építenek. a gazdaság kilenc üzemi konyhájában 2500 személyre főznek.
1650 idénymunkás részére van megfelelő szállás. a hortobágyon dolgo-
zók egészségügyi ellátását négy körzeti orvos és nyolc egészségügyi
dolgozó végzi./mti/

- 11 -

52

90 Zselli

bb. 14. magyar építésmérnök oldotta meg az atomreaktorok építésének egyik nehéz kérdését

i tz/hné/gy/ki

1962. május 18.

ujabb nemzetközi sikert ért el a magyar műszaki kutatás.

az atomenergia békés felhasználása sok új kérdés elé állította és állítja még ma is a legkiválóbb műszaki szakembereket. az egyik legfontosabb feladat megfelelő berendezésekkel megvédeni az atomerőművek személyzetét a reaktorokból nagy energiával kilépni akaró sokféle életveszélyes sugárzással szemben. ezért a reaktorokat általában olyan különleges anyagból készült, több méter vastag falakkal - reaktorvértelkekkel - veszik körül, amelyekben nehéz elemek - mint az ólom, a vas, stb. és a könnyű elemek, például a vízben bőven található hidrogén állja útját a neutronoknak, a gammasugárzásnak, stb. jól beváltak erre a célra a vastartalma limonit nevű érc bizonyos fajtái, amelyeknek kristályai vizet is zárnak magukba. ezek a fajták azonban viszonylag ritkák, így hazánkban is csak olyan limonit van, amely csekély víztartalma, vagy egyéb okok miatt nem felel meg a célnak.

sok más anyaggal kísérleteztek már külföldön is a limonit helyettesítésére, de eddig egyikkel sem sikerült eredményt elérni. két magyar építésmérnök, kunszt györgy és sebők imre arra gondolt, hogy ha sikerül az olcsó, hazánkban is bőven található, viszonylag sok vegyileg kötött vizet tartalmazó bauxitot megfelelő módon nehéz elemeket keverni, megoldhatják a kérdést.

az elméleti leg helyesnek látszó gondolat megvalósításához kunszt györgy - az építésügyi minisztérium kutatási osztályának vezetője - fogott hozzá. három éven át többszázféle úgynevezett nehézbeton-fajtát állított elő, amelyekben különböző mennyiségű és minőségű bauxitot, cementet, vizet és vas-hulladékot, vasércet, szinesfém-salakat kevert össze, amíg végül is sikerült megtalálnia a minden igényt kielégítő összetételt. ez a nehézbeton nemcsak a sugárzás ellen véd, hanem jól állja azokat a megterheléseket is, amelyeket a reaktor környezetében fellépő mechanikai és hőhatások okoznak.

az új sugárvédő nehézbeton adott esetben lényegesen gazdaságosabban használható fel a limonitos megoldásnál. az energia-termelő reaktoroknál általában szokásos, mintegy négy méter vastag vértelkek helyett az új anyagból körülbelül három méteres fal is elegendő lesz. ez azért jelent igen nagy megtakarítást, mert a védőfalon számos vezeték és különböző drága szerelvény fut keresztül, amelyeknek megrövidítése jelentős mértékben olcsóbbá teszi az egész létesítményt. az új magyar szabadalom iránt máris jelentkezték külföldi érdeklődés.
/folyt. köv./

9,25

1000 Zelli

- 12 -

bb. 14. /magyar építésmérnök 1. folyt./ gy

e kutatásairól beszámoló kandidátusi értekezését kunszt györgy legutóbb védte meg a tudományos minősítő bizottság előtt. a dolgozatot a bíráló bizottság széchy károly professzor vezetésével egységesen elfogadta és úgy határozott, hogy javasolja kunszt györgy számára a műszaki tudományok kandidátusi fokozatának megadását. /mti/

bb. 25. korszerűsítik a miskolci tiszai pályaudvart - százhatvan személyes munkásszállodát és orvosi rendelőintézetet építenek a vasutasoknak

vid te/gy/szf

1962. május 18.

több mint száz esztendeje épült fel miskolcon a tiszai pályaudvar. az öreg állomás ma már nem tudja lebonyolítani a nagy utasforgalmat, ezért elhatározták, hogy átépítik. az átalakításra, bontásra több mint 300 millió forintot költenek. a vágányok között fedett peronrészeket alakítanak ki, amelyeket széles aluljáró köt majd össze az állomással. korszerűsítik az állomás épületét is. a mosdókat a föld alá helyezik, modern várótermeket, büféket és éttermet létesítenek. a korszerűsítést jövőre kezdik meg. az építkezés idejére a máv miskolci igazgatósága részletes forgalmi tervet dolgozott ki. a vágányok átépítésének idején egyes személyvonatok ózd felől csak a miskolci gőmöri pályaudvarig, budapest felől pedig nyékládházig közlekednek. ezért a két állomás között - az autóközlekedési váltással történt megegyezés alapján - autóbusz ingajáratot indítanak.

a több évig tartó nagyarányú munkára már megkezdtek a felkészülést. a tiszai pályaudvar mellett az elmúlt évben több mint ötmillió forintos beruházással korszerű kétemelletes munkásszálló építését kezdték meg. a 160 személyes szálló ez év augusztusában készül el. ebben az épületben találunk majd ott-honra a pályaudvar építői.

még egy jelentős beruházást kezd az igazgatóság az idén a tiszai pályaudvar közelében. a miskolc-selyemréti új városrészben építik fel a vasutas dolgozók háromemeletes, új orvosi rendelőintézetét. az alapozási munkákat októberben kezdik meg. az új létesítmény 1964-ben készül el. /mti/

9,25

1000 Zelli

- 13 -

bb. 33, pénteken délelőtt veres józsef a fővárosi tanács vb. elnöke ünnepélyesen megnyitotta az 1962. évi budapesti ipari vásárt

t sl-sz-nbj/te/gy/ki

1962. május 18.

pénteken délelőtt ünnepélyesen megnyitott az 1962. évi budapesti ipari vásár. a megnyitóünnepségen megjelent dobi istván, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, fehér lajos, focs jenő, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, gáspár sándor, a politikai bizottság póttagja, valamint a kormány több tagja, a közélet és a gazdasági élet sok vezető személyisége. részt vett az ünnepélyes megnyitón a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is.

a himnusz elhangzása után veres józsef, a fővárosi tanács vb. elnöke mondott megnyitó beszédet. üdvözölte a vendégeket, a vásár hazai és külföldi kiállítóit, majd hangsúlyozta, hogy a budapesti ipari vásár nemzetközi vonatkozásban már elismert és elfogadott találkozási helye azoknak a politikailag legkülönbözőbb felfogású államoknak, amelyek áruk kiállításával kölcsönösen keresik egymással a kereskedelmi kapcsolatokat. mindezt alátámasztja és bizonyítja az a tény, hogy az idén már 25 külföldi ország részvételéről adhatunk számot.

- világszerte nagyarányú iparosodás és az ipari fejlődésre való törekvés tapasztalható - mondotta. - e fejlődésben jelentékeny szerepet töltenek be a szocialista országok, közöttük hazánk is. a vásáron résztvevő szocialista országok termékei tanúbizonyságot tesznek a szocialista világrendszer fejlődéséről, nagyszerű gazdasági eredményeiről. de nemcsak kiállítani, hanem kereskedni is akarunk, mert a szocialista országoknak politikai alapelveihez tartozik a kereskedelmi kapcsolatok kiépítése a legkülönbözőbb államokkal, mi ezeket a vásárokat a békés egymás-mellett és eszközöként fogjuk fel. a kölcsönös kereskedelmi tevékenység fejlesztése igen jó arra, hogy előmozdítsa a különböző országokkal a kapcsolatokat, erősítse a népek közötti közeledést és segítse az eltérő társadalmi rendszerekben élő országok békés egymás mellett élését, amíg a világ közvéleménye, a békét szerető emberiség mind nagyobb erővel követel.

/folyt. köv./
10,53

- 14 -

Redi

bb. 33. pénteken délelőtt... 1. folyt./ gy

- a vásáron jelentékeny számban találhatók a más társadalmi rendszerben élők kiállítói is, akik szintén a legjobb áruikat hozták el és nagy gondot készítettek azok bemutatására. ez a vásár kitűnő alkalmat nyújt arra, hogy a kiállítók egyben mint kereskedelmi partnerek is, megismerkedhessenek a kölcsönös áruválasztékkal, gyorsan és eredményesen elégíthessék ki saját piaci igényeiket. az itt kialakult találkozások hasznos tárgyalásokra nyújthatnak lehetőséget, amelyeknek alapján az eredmények a vásár bezárása után jelentkeznek és tartós, gyümölcsöző gazdasági kapcsolatok kialakulására vezethetnek. a budapesti ipari vásár - mint általában az ipari jellegű vásárok - résztvevői is, a legfejlettebb, legmodernebb konstrukciókat vonultatják fel. ezáltal nemcsak kereskedelmi vonatkozásban fontos tényezők ezek a vásárok, hanem hatékony ösztönzői a műszaki fejlődésnek, a korszerű technika terjedésének.

- a vásáron nemcsak a legkülönbözőbb államok szakemberei és üzletemberei vesznek részt, hanem felkeresik azok is, akik kíváncsiak a távoli országok fejlődésére, az ottani dolgozók munkájának eredményeire. a budapesti ipari vásár rendezői és kiállítói is ennek megfelelően kívánják szolgálni egymás kölcsönös megismerését és megbecsülését. vásárunk állandó, egyenletes fejlődése és látogatottsága azt bizonyítja, hogy ez irányú munkánk nem volt eredménytelen.

- a budapesti ipari vásár hazánk viszonylatában igen jelentős mértékben áll külkereskedelmünk fejlesztésének szolgálatában. legkorszerűbb exportcikkeink felsorakoztatásával, szakmai bemutatókkal és egyéb eszközökkel kívánjuk ráirányítani • külföldi látogatóink figyelmét gyártmányaink sokrétűségére. bemutatjuk a hazai és nemzetközi közvélemény előtt, a felszabadult magyarország iparának 17 éves fejlődését és szemléltetjük, hogy dolgozó népünk szorgalmas munkája nyomán szocialista népgazdaságunk erőteljes lendülettel, egészségesen fejlődik. nagyszerű gépipari és egyéb cikkeinken kívül széles választékban mutatjuk be új minőségű termékeinket, a korszerű lakáskultúrát és a különböző tartós fogyasztási és háztartási cikkeket.

- befejezésül megköszönöm mindazoknak a dolgozóknak a munkáját akik alkotásaikkal, gyártmányaikkal lehetővé tették az 1962. évi budapesti ipari vásár megrendezését. köszönetet mondok valamennyi külföldi és belföldi kiállítónak részvételükért és sok sikert, eredményes üzletkötést kívánok. ez utón mondok köszönetet a vásár összes dolgozójának, vezetőinek, szervező és építőmunkájukért. a fővárosi tanács végrehajtóbizottsága nevében az 1962. évi budapesti ipari vásárt megnyitom.

veres józsef, a fővárosi tanács vb. elnökének megnyitó beszéde után a vendégek körsétára indultak a vásárvárosban.

/folyt. köv./
11,05

- 15 -

bb 36. május 20-án lép életbe a mahart nyári menetrendje

i ki vm

1962. május 18.

a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy a dunán és a tiszán a nyári fődényi menetrend május 20-án lép életbe és ezzel kapcsolatban a következő hajójáratokat indítja meg, illetve egyes járatok forgalmát kiterjeszti:

budapest-dömös-esztergom vonalon:

munkaszüneti napokon

budapest bem józsef térről 7.00 órákor induló hajó a szentendrei dunaágon a közbeeső állomások érintése nélkül közvetlenül visegrádig közlekedik, ahonnan ellenjáratban 16.00 órákor indul vissza, a menetrendben feltüntetett állomások érintésével. újpest-megyer hajóállomásig közlekedik, ahová 18.25 perckor érkezik. ezen a járaton a budapest-visegrád útvonalon csak „k, „ jelzésű menetjegyek érvényesek.

budapest vigadó térről 7.00 órákor induló hajó a váci dunaágon esztergomig közlekedik és onnan 16.30 órákor indul vissza budapestre.

budapest vigadó térről naponta 7.30 órákor induló hajójárat a szentendrei dunaágon közlekedik, ellenjáratban esztergomból 17.00 órákor indul és budapest vigadó térre 22.00 órákor érkezik. ez a járat tehát munkanapokon is közlekedik.

esztergomból 12.30 órákor visegrádra induló és onnan 14.15 órákor esztergomba visszainduló járatban kis utasbefogadóképességű vizibusz közlekedik.

szombaton és munkaszüneti napokon budapest vigadó térről 13.00 órákor induló hajó esztergomig közlekedik, onnan munkaszüneti napon 6.50 órákor, munkaszüneti utáni napon 2.45 órákor indul vissza budapestre.

naponta budapest vigadó térről 14.30 órákor induló hajó munkanapokon dömösre közlekedik és onnan 23.15 órákor indul vissza, míg munkaszüneti napokon csak kisorosziig közlekedik és onnan 18.25 órákor indul vissza budapestre.

vác-esztergom közötti vonalon a múlt évi menetrendtől eltérően vácról naponta 8.00 órákor indul vizibusz esztergomba. e járatban közlekedő hajó munkanapokon az összes, míg munkaszüneti napokon csak nógrádverőce és visegrád hajóállomásokat érinti.

/folyt.köv./

12:15

Zseli

- 16 -

/bb 36. május 20-án.....1.folyt./vm

dunakanyarban: kedden és szombaton dömösről 20.00 órákor sétajárat indul visegrád és nagygyáros érintésével.

esztergomból szombaton és munkaszüneti napon 20.30 órákor sétanajójárat indul.

budapest-dunaföldvár-mohácsi vonalon: budapest központi hajóállomásról munkaszüneti napokon 6.00 órákor indul hajójárat dunaföldvárig. lefelé menetben a járatban dunaujvárosig, nagy-, míg dunaujvárostól dunaföldvárig kis-utasbefogadóképességű hajó közlekedik. dunaföldvárról 15.40 órákor nagy utasbefogadóképességű hajó indul budapestre, ahová 21.00 órákor érkezik.

munkaszüneti napon dunaujvárosból 9.20 órákor közvetlen hajó indul budapestre, ahová 14.00 órákor érkezik.

budapestről mohácsra munkanapokon 12.00 órákor, míg munkaszüneti napokon 21.30 órákor indul hajójárat. ellenjáratban mohácsról budapestre munkanapokon 10.00 órákor, míg munkaszüneti napokon 5.00 órákor indul hajójárat.

budapest-ráckeve-tass közötti vonalon:

budapest ferencvárosból munkaszüneti napon 7.00 órákor induló hajójárat ellenjárata tassról 16.40 órákor indul vissza budapestre.

tiszán: a jelenlegi menetrendtől eltérően munkaszüneti napon szolnokról 16.00 órákor indul hajójárat tiszaburára.

csongrád-szeged között munkaszüneti napokon is közlekedik hajó./mti/

bb 34. a Lotto nyerőszámai

otp vm ki

1962. május 18.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a 20. játékhetére 4,518,630 lottó szelvény érkezett be, s így egy-egy nyerőosztályra 1,694,486 forint jut. az oroszlanyi vándor-tanuló intézet dísztermében megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

19, 23, 52, 77, 89. /mti/

11:30

Zseli

- 17 -

bb. 37. megkezdte az írószövetség közgyűlése

t di-v-zs/tr/ny/nk

1962. május 18.

pénteken az újvárosnáza tanácsstermében megkezdődött a magyar írók szövetségének közgyűlése. a tanácskozás elnökségében helyet foglalt kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos- és kulturális osztályának vezetője és ilku pál, művelődésügyi miniszter. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, dobozy imre, illés béla, illyés gyula, király istván, lengyel józsef, mesterházi lajos, mórincz virág, simon istván, szabó pál, váczai minály és veres péter író.

részvett a közgyűlésen szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke, bugár jánosné, a szot titkára kelen béla, a budapesti pártbizottság titkára. ott volt a tanácskozáson a különböző művészeti szövetségek, társadalmi és tömegszervezetek számos képviselője, kulturális életünk sok más vezető személyisége.

dobozy imre, a szövetség titkára megnyitójában megemlékezett az 1959-es alakuló közgyűlés óta elhunyt írókról. a közgyűlés egy perces néma felállással adózott ráth végh istván, telekes béla, gábor béla, hatvany lajos, sarkadi imre, szántó györgy, gyagyovszky emil, madarász emli, bakó józsef írószövetségi tagok, továbbá fűsi józsef és darvas szilárd emlékének.

az írószövetség választmányának beszámolóját az irodalom helyzetéről és az alakuló közgyűlés óta végzett munkáról darvas józsef, a szövetség elnöke mondta el.

/folyt. köv./

bb 35. megjelent a piacon az új kelkáposzta és az új sárgarépa

1 n.j/hné vm ká

1962.május 18.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 37 vagon és 23 tehergépkocsi áru érkezett. a vacanszállítmányok így oszlottak meg: 25 vagon burgonya, egy vagon saláta, négy vagon vegyes zöldsáru és hét vagon főttjás.

a mohácsi környéki termelők megkezdtek az új kelkáposzta, a pestkörnyékiek pedig az új sárgarépa szállítását. a földművelésszervezetek budapesti értékesítő vállalatának pénteki árjegyzéke szerint az új kelkáposztát kilónként 11.20, az új sárgarépát csomónként 2 forintért hozták forgalomba. olcsóbb lett az új karalábé a tisztított paraj és a csemege zöldhagyma. az új karalábét csomónként 7.50-9.50, a tisztított parajt kilónként 6 forintért, a zöldhagyma csomóját 60-90 fillérért árusították./mti/

11.35

11.35
Zula

bb 18. megkezdtek a salgótarjáni táblaüvegyár régi olvasztókemencéjének korszerűsítését

vid te szf vm

1962.május 18.

május elején leálltak a buzógépek, kialudt a hét-százötven tonna üveget olvasztó nagykemence tüze a salgótarjáni táblaüvegyárban. két hétig tartott, amíg 1.400 fokról a kemencekőművesek számára alkalmas hőmérsékletre hűlt a kemence. ekkor megkezdtek a bontását. a táblaüvegyár zagyva egy, nevű régi üvegolvasztókemencéjét a két évenként szokásos hagyjavításnál, most alaposabban, teljesebben korszerűsítik. a 68 napra tervezett kemenceépítést 5.600.000 forint költséggel végzik el a gyárkéményépítő vállalat és az üvegyár szakemberei. összesen mintegy ezerszáz tonna tűzállóanyagot építenek majd be az új kemencébe, amelynek tüztérét a legkorszerűbb tüzeléstechnikai módszereknek megfelelően képezik ki. a kemence két szakaszába például ugynevezett hőfüggőnyt építenek. ezzel az eddiginél sokkal egyenletesebb olvadási biztosítanak, mert a hőelosztás tökéletesebb lesz. alkalmazták antoni vilmos fiatal mérnök sokatígérő ujtását is, amely szerint ezentúl automatikus hőszabályozóval a kemence hőszükséglete szerint adagolják majd a gázt és a levegőt. eddig időhöz kötve, negyedóránként történt az adagolás, ami legtöbbször felesleges gázfogyasztással és a gyártási költségek indokolatlan növelésével járt. a régi kemence bontása, illetve korszerűsítése megkezdődött. a kemencekőművesek és szerelőlakatosok bejelentették, hogy a pártkongresszus tiszteletére a tervezett 68 napos határidőnél négy nappal előbb helyezik üzembe a kemencét s ezzel ötvenezer négyzetméter táblaüveg terven felüli gyártását teszik lehetővé./mti/

bb 21. hozzátartozó nélkül maradt öregeket ruháztak fel az ujerdői kisz-fiatalok

vid fm j vm fm

1962.május 18.

a járszági állami gazoaság ujerdői üzemegységének kisz-fiataljai védnökséget vállaltak a hozzátartozó nélkül maradt nyugdíjasok felett. a napi munka után meglátogatják őket, elvégzik a házköri teendőket. a közelmúltban klubestet rendeztek s a bevételt az öregek támogatására ajánlották fel. egy idős testvérpárnak egy-egy rend ruhát és cipőt ajándékoztak, s beszerezték tüzelőjüket is. ezenkívül még két idős asszonyt segítettek hozzá ruhaneműk vásárlásához a tanyán élő öregek élelmiszereket is kapnak a gazdaságtól./mti/

11.44

11.44
Zula

- 19 -

bb 22. külön. prémium a baranyai „huszezresek,,-nek

vid j vm ká

1962.május 18.

a baranyai határban mintegy 100.000 holdon került földbe a kukorica, és ennek felé a termelőszövetkezetek közös táblán. a megye szövetkezeti gazdái között eddig tartotta magát az a téves nézet, hogy a kukoricát ritkára kell egyelni, mert így nagyobbra fejlődnek a csövek. a szakszerűtlen növényápolás következménye a holdankénti nyolc-tizezres tőszám, és persze az alacsonyabb termés volt. a szakemberek igyekeztek meggyőzni a tsz-tagokat a helyes - holdankénti 18.000-20.000-es - növényállomány kialakításának fontosságáról. fáradozásuk azonban a legtöbb helyen eredménytelen maradt, mert a meggyőző szó nem párosult az anyagi ösztönzéssel. a közös gazdaságok vezetői felismerték ezt a hibát és az idén már különféle anyagi előnyökben részesítik a „huszezresek,,-t, vagyis azokat a növényápoló asszonyokat, akik elérik a holdankénti 20.000 körüli tőszámot. a berkesdi kossuth tsz-ben például az előírt munkák jó-minőségű elvégzése és a huszezres növényállomány kialakítása esetén a tagok az általuk művelt minden hold kukoricaföld után 23 munkaegységet és egy-egy mázsa csöveskukoricát kapnak. a szentdéli egyetértés tsz-ben egy munkaegységért 550 négyszögölnyi kukoricát kell megkapálni az asszonyoknak, ha azonban a holdankénti tőszám 18.000-20.000 között van, akkor 350 négyszögöl megkapálása is elég egy-egy munkaegység megszerzéséhez. a bárú új élet tsz-ben, ahol már készpénzzel fizetik a tagokat, egy hold kukorica megkapálásáért 96 forintot kapnak a növényápolók. az esetben viszont, ha a növényállomány eléri vagy megközelíti a huszezret, 116 forintot fizetnek egy hold kapálásáért és a terven felül termelt minden mázsa csöveskukoricát 20 forintal premizálják./mti/

bb 28. fennállásának tizedik évfordulóját ünnepli a bonyhádi művelődési ház

vid fm/j vm fm

1962.május 18.

a bonyhádi járási művelődési ház az idén ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját. az évforduló alkalmából ünnepi hetet rendeznek bonyhádon. a művelődési ház színjátzóit, bábjátékosait és muzsikusat előadásokat tartanak a művelődési ház szakköreiből munkáiból pedig kiállítások nyílnak. az ünnepi héten a népművelési tanács értékeli az elmúlt évtized eredményeit, a művelődési ház pedig emlékkönyvben örökíti meg fejlődését./mti/

11.46 Jeli

1200

bb 23. háromszáz dunaujvárosi ifjumunkás jelentkezett traktoros képzésre

vid j vm ká

1962.május 18.

a nagy mezőgazdasági munkák idején jelentkező traktoroshiány megszüntetésére és a gépek jobb kihasználására traktoros-képzés indul dunaujvárosban. a párt és a kisz-szervezetek felhívására a vártnál sokkal több, kéreken 300 ifjumunkás jelentkezett eddig. az elméleti oktatást munkaidő után heti három alkalommal a dunai vasmű művelődési házában gépészeti szakemberek tartják, a gyakorlati oktatásra pedig a dunaujvárosi vörös csillag termelőszövetkezetben kerül sor.

a háromhónapos tanfolyam május végén kezdődik, s annak végén a hallgatók traktoros igazolványt kapnak. amikor szükség lesz munkákra, önkéntesen jelentkezhetnek rövidebb- hosszabb időre a termelőszövetkezeteknél.

a traktorosképzésre jelentkezett hallgatók többsége olyan segédmunkás fiatal, akik faluról jöttek dolgozni az iparba, és még nem szakmunkások. sokan közülük kijelentették, hogy a traktoros tanfolyam végeztével véglegesen visszatérnek a mezőgazdaságba./mti/

bb 26. tizennyolc műhold.pályáját figyelték meg.eddig baján

vid szf/te vm

1962.május 18.

a bajai csillagvizsgáló intézet műhold megfigyelésével hírnévre tett szert. a mesterséges égitestek közül az intézet munkatársai eddig tizennyolcat figyeltek meg. a március 16-án fellőtt szovjet műholdat például itt észlelték először. van olyan éjszaka is, amikor 140-150 mérést végeznek a mesterséges holdak pályaelemeivel kapcsolatban.

ill márton, az intézet tudományos munkatársa tavaly a leningrádi űrkutatási konferencián tartott előadást a lunyik-2-nek a holdra való becsapódásáról, amelyet kitünően észleltek baján. a csillagászt most meghívták az ndk-ba, a bautzeni nemzetközi űrkutatási konferenciára, ahol a mesterséges holdak pályaelemeinek meghatározásáról tart előadást./mti/

11,50

1200 Jeli

bb. 24. szabolasra, somogyra, a nagyhiru termotajakra koncentralta a burgonyatermesztést az állami gazdaságok

i so/gg/gy/ká

1962. május 18.

az állami gazdaságok befejezték tizezer holdon a burgonya ültetését. a terület több mint kilencvenöt százalékán géppel tették földbe a vetőgumót. ezeröttszáz holdon a kutatóintézetek irányítása mellett vetőgumót szaporítanak, a terület nagyobb részén étkezési burgonyát termelnek. a vásárlók igényeit figyelembevéve már az idén igyekeztek minél nagyobb területen rózsá-, gülbaba- és a kedvelt somogyi tájfajtájú burgonyát ültetni, de ezekből még az idén sem rendelkeztek elegendő jóminőségű vetőgumóval.

az állami gazdaságok ebben az évben megoldották a burgonyatermelés koncentrációját. elsősorban a nagymultu termotajakra, somogyra, szabolasra, s részben bács-kiskun-, veszprém- és zala megye gazdaságaira osztották ki ezt a feladatot, csupán a szaporítóanyag előállításában vesz részt néhány más területen levő gazdaság.

napirendre került a burgonyatermelés teljes gépesítése. sorozatban készül a jól bevált burgonyaosztályozó, amellyel a szakosított gazdaságokat kívánják ellátni. az ültetés nem jelent különleges feladatot, ugyanis a palánta-ültetőgép adaperrel felszerelve, burgonyaültetéshez is jól megfelel. a növényápolást és töltgetést már a korábbi években gépesítették. legnagyobb nehézséget a szedés teljes gépesítése okozza. egyelőre a forgóvillás hazai burgonyaszedőt használják. emellett azonban még sok kézimunkára van szükség. külföldön kialakították már a kiválóan működő burgonyaszedő gépeket, s a következő években a szakosított állami gazdaságok ezek használatára kívánnak áttérni. a szaporítóanyag és a korai burgonyatermesztéshez előcsiráztatóval is felszerelik az e feladatra kijelölt gazdaságokat. a lábodi és a bálkányi állami gazdaságban jól bevált a nagyüzemi igényeknek megfelelő előcsiráztató. ugyancsak lábodon kezdik meg a tervek szerint az első burgonyatároló építését. ezeknek a tárolóknak segítségével elkerülhető a téli prizmázás és a fagyos-havas időben is megoldható a burgonya folyamatos szállítása. /mti/

12.05

- 22 -

bb. 32. új erőáramu üzem létesül kaposváron és cegléden - másfélszemes teljesítőképesség azonos létszámmal - évente 277 000 dollár kiadástól mentesít egy új gép - négy éven belül visszatérülnek az erőáramu ipar beruházásai

i st/n/gy/ki

1962. május 18.

az ötéves beruházási terv egyes részletkérdései körül még mindig tartanak a tanácskozások az erőáramu iparban, a rendelkezésre álló 900 millió forintot ugyanis úgy kívánják elosztani a 25 vállalat között, hogy az a népgazdaság számára a lehető legnagyobb hasznot hozza. e jelentős összegből sem jut valamennyi üzemnek nagyobb beruházásra. a mostani terv-időszakban az anyagi eszközök szétaprózása helyett néhány fontosabb gyár korszerűsítését gyorsítják és erőteljesebb ütemben folytatják az ipar vidékre telepítését. szegeden jövőre befejezik a kábelgyártó üzem építését, amely 82 millió forintba kerül, de a következő esztendőben már 175 millió forint értékű árut termel. kaposvárra világítástechnikai üzemet telepítenek, cegléden pedig felépül az új villamosipari gyár. budapesten új üzem nem hoznak létre, néhánynak a munkáját azonban olya számottevően korszerűsítik, hogy a termelékenység, az önköltség és a minőség javulásával 2-4 év alatt visszatérülnek a nagyösszegű beruházások.

a fővárosban az egyik legnagyobb rekonstrukció kezdődött a kábel és műanyaggyárban, ahol 159 és félmillió forintos költséggel új csarnokokat építenek, a meglévőket bővítik, korszerű gépeket helyeznek üzembe, hogy 1965-re legalább 90 százalékkal növelhesse az üzem a műanyagcikk gyártását. épül az új alapanyaggyár, amely az egész üzemet ellátja majd műgyantával, bakelitporral. az alapanyaggyárt új és kibővített üzemek veszik körül, a többi között a 60 méter hosszú ugynevezett keménygumi üzem, ahol 45 új automata prés segítségével nagy tömegben gyártják majd az akkumulátorházakat, a biztosító és a villanyóra alátéteket. a textilbakelit lemezek sajtolásához nagyteljesítményű, 1 400 és 4000 tonnás préseket helyeznek üzembe, s a rekonstrukcióval egyidőben átalakítják a gyár egész technológiáját. a felújítást 1964 végére fejezik be és a következő évben 616 millió forint értékű műanyagárut állítanak elő. a csaknem 160 millió forintos beruházási összeg a termelés növekedése és a minőség javulása révén 29 hónap alatt visszatérül.

/folyt. köv./

12.10

- 23 -

1220 J. Z. J. Z.

bb. 32. / új erősáramu.... 1. folyt./ gy

a 11. kerület másik nagy erősáramu üzemében, a kábel és sodronykötélgyárban, majdnem 15 000 négyzetméteres csarnok épül, ahol vagyont érő automatát szerelnek fel az alumínium-burkolatu kábelek gyártására. a gép nem kevesebb, mint 700 000 dollárba került, de egy gyors számítás után azonnal kitűnik, hogy ez a drága berendezés is rövid idő alatt kifizeti saját magát. a kábelek burkolásához jelenleg évente 1 400 tonna ólomot használ fel a gyár, ami 277 000 dollárba kerül, az új gép segítségével ólom helyett a jövőben a cél-nak ugyancsak teljes egészében megfelelő hazai alumíniummal burkolják a kábeleket, s így lényegesen csökken az ország ólom importja. az üzem gyors felépítésére nagy erőket koncentrálnak de a gép üzembehelyezéséhez nem várják meg az építkezések teljes befejezését, előreláthatólag augusztus 20-án próbaképpen már működésbe lép a nagyértékű berendezés.

a dinamo villamosforgógépgyár, amely eddig szalagszerű termeléséről volt nevezetes, egy-két éven belül már modern gépsorokkal rendelkező, csaknem teljesen automatizált üzem lesz. saját erőforrásaikból az elmúlt esztendőben nyolc futószalagot helyeztek üzembe a motorok szerelésére, tekercselésére, festésére, szállítására, most pedig már jelentős állami támogatást is kapnak a gyártás automatizálására. az első gépsort, amely önműködően munkálja meg a motorházakat, már üzembe helyezték. az idén a motorpajzsok és a tengelyek megmunkálására szerelnek fel modern célgépeket, gépsorokat, amelyeken a forgácsoló, furó, maró gépek „kézről-kézre”, adják egymásnak a motoralkatrészeket, mindaddig, amíg azok teljesen el nem készülnek. 1963-ban olyan gépsort is munkába állítanak, amely már a legújabb típusú, a nemzetközi szabványnak mindenben megfelelő motorházak megmunkálására is alkalmas lesz. a gépek segítségével ugyanazon a munkaterületen, azonos létszámmal négy év alatt 50 százalékkal növelik a termelékenységet, ami azt jelenti, hogy három-négy év alatt itt is megtérülnek a beruházások.

/mti/

12, 18

1310 Z. L.

--24--

bb 27. újfajta gyümölcs-gyermektápszert készült a nagykovácsi konzervgyárban

vid szf/te vm

1962. május 18.

a nagykovácsi konzervgyárban megszűnőben van az élelmiszer-tartósító ipar idényjellege. a mintegy százféle gyártmány előállítására egész éven át elfoglaltságot ad a műszaki szakembereknek és munkásoknak, mert a nyári-őszi időszakban tárolt félkész gyártmányokat folyamatosan dolgozzák fel. az idényjelleg fokozatos megszűnésében nagy része van a két éve megkezdett gyümölcslé gyártásnak. a gyorsan népszerűvé vált eikkből - évenként több millió - palack hagyja el a nagykovácsi üzemet.

az ideai termésből ezuttal is a spárga az első szezoncikk, amelyet konzerválnak. pest megye spárgatelepeiről május végéig 650 mázsa termést dolgoznak fel. a gyártmányok választéka minden évben bővül. az idén újfajta gyermektápszert adnak a közfogyasztásnak a készítmény alapanyaga többféle gyümölcsből különleges eljárással előállított püré, amelyet c-vitaminnal dúsítanak, s a gyermektáplálkozási előírások szerint édesítenek. az új tápszert huszdekas dobozokban még a nyáron forgalomba hozzák./mti/

bb 29. két ifjúsági építőtábor működik a nyáron vas megyében

vid fm gk vm fm

1962. május 18.

julius elsején két ifjúsági építőtábor nyílik vas megyében. az egyiket a tompaládonyi malom közelében állítják fel. itt két és fél hónap alatt négy csoportban összesen 800 egyetemista kisz-fiatal segíti a bécs-balatoni műút építését.

a másik ifjúsági építőtábor rábafüzes határában a szentgotthárdi állami gazdaság területén lesz. ebben a táborban ezer vas megyei fiatal árkolást, csatornázást végez./mti/

12, 25

1310 Z. L.

- 25 -

bb 30. már négy milliárd köbméter vizet tárolnak az ország legnagyobb mesterséges hűtőtárában

vid szf/te vm

1962. május 18.

az oroszlányon épülő 200 megawattos erőmű vízellátására 160 hektár kiterjedésű, öt és félmilliárd köbméter víz tárolására alkalmas tavat építettek. hazánk legnagyobb mesterséges tava az altalér patak vizéből táplálkozik. hogy a víz „meg ne szökhesse”, a völgyzárógát alá 12.000 négyzetméteres betonfüggőnyt építettek. a helyenként hét méternél is mélyebb tó a csapadékvizet is összegyűjti mintegy 120 négyzetkilométeres körzetből. az erőműben egyelőre még csak a második gépegyesítéshelyezésére készülnek, de a tóban már négy milliárd köbméter vizet tárolnak. ez mind a négy gépegyesítéshelyezés ellátására elegendő.

a tó megváltoztatta az oroszlányi határ képét és kellemes szórakozást kínál a bányászváros lakóinak, akiknek horgászegyesülete él is a lehetőséggel. az egyesület betelepítette a vizet halivadékokkal, s amikor elérkezik az ideje, az oroszlányi horgászok megkezdik a pecázást./mti/

bb 31. korszerűsítik a balatoni viharjelző-szolgálatot: bővítik a meteorológiai adatfeldolgozást, sűrítik a riasztóállomásokat

i cs/hmé vm ká

1962. május 18.

a balatoni fürdőzők, vitorlázók - a magyar tenger különleges fekvésénél fogva - sokszor sodródtak már veszélyes helyzetbe egy-egy hirtelen támadt szélvihar, vagy helyi zivatar alkalmával. ezért az 50-es években rendszerszerűsítették az eddig kezdetleges viharjelző és riasztószolgálatot. siófokon 1956-ban meteorológiai obszervatóriumot szerveztek, amelynek fő feladata a balaton és a balatonvidék sajátos éghajlatának tudományos felmérése, közvetlenül pedig a viharok, zivatarok előrejelzése.

a balatonon legveszélyesebbek a légköri frontokat megelőző, szinte robbanásszerű gyorsasággal keletkező, nagyerejű szélviharok. ezek előrejelzése ezért is nehéz, mert gyakran még felhősödést sem okoznak, s 60-80 kilométeres óránkénti sebességgel zúdulnak rá a vízükörré. hasonlóan veszélyesek az ugynevezett helyi zivatarokat kísérő, gyakran rendkívül erős széllel kísérik. ezeknek a váratlanul és rendszerint igen gyorsan kifejlődő viharoknak a mind pontosabb és megbízhatóbb előrejelzését célozzák a jelentő, illetve riasztószolgálat bővítésére, korszerűsítésére tett intézkedések.

/folyt.köv./

12,30

- 26 -

/bb 31. korszerűsítik.....1.folyt./vm

a május 19-én kezdődő idei balatoni fürdőidényben a meteorológiai obszervatórium szakemberei az eddigi 6 óra helyett, már 3 óránként dolgozzák fel a környező országokból - jugoszláviából, ausztriából és csehszlovákiából - érkező meteorológiai adatokat, a hazai észlelési eredményeket pedig óránként, s ha szükségesnek látszik, félóránként értékelik. ugyancsak az üdülő, pihenő dolgozók nagyobb biztonságát szolgálják az éjszakai viharjelző szolgálat eddiginél jobb megszervezésével, illetve kiterjesztésével. a tapasztalatok szerint ugyanis a késő estig, sőt éjszakáig vizen maradó csónakokat, vitorlásokat erősen veszélyeztetik a rendszerint éjjel előtt kerekedő helyi zivatarok. az adott helyzettől függően a partvidék különböző pontjain hosszabb-rövidebb ideig éjszakai ügyeletes megfigyelők vigyázzák a balaton nyugalmát.

a veszély sikeres elhárítása érdekében a főbb megfigyelő állomások között rádiós összeköttetést létesítenek. a balaton „vihar-sarkáról”, keszthelyről közvetlen kábelvezetéken adhatják már a jelentéseket a siófoki központba.

mindemellett rendkívül fontos a fürdőzők, csónakázók fegyelmezett magatartása. a figyelmeztető sárga rakéta jelzésre - amelyet az erős szél várható érkezése, illetve a zivatarok kitörése előtt egy-két órával lőnek ki - biztonságos helyre, partközelségbe kell húzódnok, a vörös rakéta kilövése után pedig mindenkinek azonnal el kell hagynia a vizet. felelőtlen és virtuskodó fiatalok sokszor a sárga jelzés után indultak ki vitorlásukkal, hogy „jó szelet”, kapjanak. ezért a veszélyes játékért sokan fizettek már az életükkel. a környező hegyek ugyanis széles szélárnyékokat vetnek az északi partra, s a víz nagy szakaszára is ezért a kikötőkben induló vitorlások rendszerint baj nélkül kijutnak a nyílt vízre, amint azonban kiérnek a védő sávból, veszélybe kerülnek. a tapasztalatok szerint már a 15-16 méter másodpercenkénti sebességű szél felborítja a vitorlást.

mivel a balaton időjárása szeszélyes, az egyes helyi zivatarok alakulása bizonytalan, a sárga jelzést nem mindig követi a vörös. ugyanakkor a hirtelen támadó szélviharok esetében a sárga rakéta fellövésére már nincs idő, csak a vörös rakétát bocsátják föl. ilyenkor még abban az esetben is, ha semmi látható jele nincs a veszélynek - a vizen lévők minél gyorsabban kerüljenek part-
ra.

/folyt.köv./

12,37

- 27 -

/bb 31. korszerűsítik....2.folyt./vm

a nagyobb állomásokon, fürdőhelyeken, a mólók végében lévő árbócra távolabbi veszély esetén a sárga, közvetlen veszélynél pedig a vörös „vinarkosarat”, nuzzák fel. az utóbbi esetben vitorlással, csónakkal már senki nem indulhat ki a szabad vízre.

az értesülések szerint a balatoni révkapitányságok felkészülve várják az idei fürdőidény megindulását. süríteni kívánják a riasztó-állomásokot, amellet tovább bővítik, korszerűsítik a mentőszolgálatukat is./mti/

- . -

bb 38. szovjet filozófus előadása a tit választmányi ülésén

t hi/hnévm hk

1962.május 18.

a tit filozófiai szakosztályainak országos választmánya pénteken a kossuth klubban tartotta ezévi ülését, amelyen meg tárgyalták a filozófiai ismeretterjesztés múlt évi eredményeit és az elkövetkező időszak feladatait. ezután petroszjan marija iszako-va - a moszkvai közgazdasági egyetem filozófiai tanszékvezetője tartott előadást a kommunizmus és humanizmus címmel./mti/

- . -

bb 39. az északi országrész gépállomásai közül elsőként a pásztói teljesítette tavaszi idénytervét

vid ká/gg vm

1962.május 18.

pénteken, több mint egy hónappal a határidő előtt az északi országrész gépállomásai közül elsőként teljesítette tavaszi idénytervét a pásztói gépállomás. száz traktorosa tizennyolc termelőszövetkezet földjét művelte, s ezek a közös gazdaságok elsőként végeztek a tavasziak vetésével, legelőrehaladottabbank a növény-ápolásban, s itt kezdték meg először a kaszálást is. a pásztói traktorosok négyezeröttszáz holdon vetették el a tavasziakat, ezer holddal nagyobb területen, mint ahogy tervezték. legtöbbjük két műszakban, sőt éjszakai műszakban is dolgozik./mti/

- . -

- 22 -

43.30

1962. május 18.

bb 40. jeli-nap vas megyében

vid ká/gg vm

1962.május 18.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága és az országos erdészeti egyesület szombathelyi csoportja pénteken jeli-napot rendezett a vas megyei kám község határában lévő jeli erdészeti botanikus kertben. a rendezvényre az ország minden részéből érkeztek szakemberek, s csoportokban tekintették meg a több mint száz holdas, arborétumot, ahol meteorológiai, növény-földrajzi, geológiai és botanikai kísérleteket is folytatnak. a kert megtekintése után a résztvevők szakmai tanácskozást tartottak./mti/

- . -

bb 41. virágba borultak az alföldi akácerdők

vid ká/gg vm

1962.május 18.

némi késéssel ugyan, de most már a duna-tisza közén is virágba borultak a nagykiterjedésű akácosok, teljes díszben pompáznak a fák. az erdők mentén letelepedtek a vándorméhészek, s máris mintegy harmincezer méhcsalád gyűjti a nektárt. a méhészek szerint, amennyiben az idő továbbra is kedvez, jó pergetésre lehet számítani./mti/

- . -

bb 42. a tisza és a maros vastag humusszal borította árterületén ismét megindult a mezőgazdasági munka

vid ká/gg vm

1962.május 18.

a tisza csongrád megyei szakaszán is visszatért medrébe, legmagasabb vízállása óta már csaknem négy métert apadt. a tisza és a torkolati részén a maros több mint egy hónapon át tartotta víz alatt a hullámteret, s ez idő alatt vastag termőréteg rakódott le. mezőgazdasági szakemberek szerint olyan sok és értékes humuszt hoztak a folyók, hogy ezen a területen legalább öt évig nem kell trágyázni.

a folyók által feljavított, jóminőségű földeken megkezdtek a mezőgazdasági munkákat. elsőként a klárafalvi haladás és a ferencszállási új élet tsz-ek kezdték meg az árterületen a szántást. mivel a traktorok még „elülnének”, - fogatokat állítottak munkába. a szántással szinte egyidőben vetik a kukoricát is. a klárafalvi haladás tsz-ben a kedvező adottságokat, az öntözési lehetőséget kihasználva zöldségpalántákat ültetnek a hullámtéren./mti/

- . -

- 29 -

13.40

1962. május 18.

bb 43. időjárásjelentés

gg vm

1962. május 18.

a meteorológiai intézet jelenti május 18-án, pénteken
13 órakor:

többórás napsütés

a nyugat felől érkező óceáni légtömegek első hulláma ma
éjjel közép-európa fölé érkezett és több helyen kisebb esőt okozott.
európa többi részének időjárásában az utóbbi 24 óra folyamán nem
volt lényeges változás.

hazánkban csütörtökön általában napsütéses idő volt, csak
egy-két helyen alakult ki a délutáni órákban gyenge záport adó fel-
hőzet. a csapadék mennyisége nem haladta meg az egy millimétert. a
nap az északnyugati és északkeleti megyékben 6-9, máshol 9-13 órán
át süttött. a hőmérséklet a nap folyamán általában 21-24 fokig
emelkedett. pénteken hajnalban az északnyugati és északkeleti határ-
vidék közelében 6-9, máshol 9-12 fokig süllyedt. pénteken délelőtt
folytatódott a felhős, enyhe időjárás. budapesten csütörtökön a
hőmérséklet napi középértéke 17.2 fok volt, 0.1 fokkal magasabb,
mint a sokévi átlag. pénteken 12 órakor budapesten a hőmérséklet
19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyen-
gén emelkedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete siófokon
16 fok.

várható időjárás, szombat estig: további lassu melegedés,
többórás napsütés, néhány helyen délutáni zápor, zivatar. mérsékelt,
a záporok idején megerősödő nyugati, északnyugati szél. várható
legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-13, az északi megyék egyes
helyein 8-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton a dunántúlon
20-23 máshol 23-26 fok között.

a duna vízállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél
540 centiméter. /mti/

- . -

- 30 -

13,45

14.15

bb. 44. marija iszakova petroszjan

k te/gy/fm

1962. május 18.

a moszkvai közgazdaságtudományi egyetem filozófiai tan-
székvezetője - a tit vendégeként - tiznapos látogatásra hazánkba
érkezett. /mti/

..

bb. 45. belga pártmunkás küldöttség érkezett budapestre

k gg/gy/fm

1962. május 18.

az mszmp központi bizottságának meghívására pénteken
budapestre érkezett a belga kommunista párt küldöttsége
frans van den branden-nek, a párt alelnökének vezetésével.
a ferihegyi repülőtéren nemes dezső, az mszmp központi
bizottságának titkára, a politikai bizottság tagja és
hollai imre, a központi bizottság külügyi osztályának
vezetője fogadta a küldöttséget. /mti/

..

bb 48. gyermekmegőrző a budapesti ipari vásáron

t fe/tr szb fm

1962. május 18.

a budapesti ipari vásáron ismét megnyílt a gyermekmegőrző. a
főbejárat közelében levő pavilonban gondozók, óvónők veszik át
a kicsinyeket - a csememőket és a nagyobbakat is, - amíg a szülők
megtekintik a vásárt. a tiszta, kényelmes gyermekmegőrzőben játé-
kok várják a kicsinyeket és ha elfáradtak, ágyban pihenhetnek.
egyszerre mintegy száz gyermekre ügyelnek fel az óvónők és a buda-
pesti nőtanács aktivistái. a gyermekmegőrzőben már a megnyitás
napján „telt ház,, volt. /mti/

..

15.15

15.25

- 31 -

bevezetőben megállapította:

- a magyar irodalom az elmúlt időszakban - sok gyengeséggel és ellentmondással küszködve, s azoktól má sem mentesen - figyelemre méltó eredményeket ért el. ez a fejlődés az elmúlt időszakban a párt kulturpolitikájának, ezen belül az elméleti munkaközösség fontos állásfoglalásainak alapján ment végbe. a biztos és helyes vonalú politika, az ideológiai támogatás világosan körvonalazott, következetes irodalompolitikára adott lehetőséget.

- megnőtt és állandóan növekszik az alkotó kedv. irodalmunk színesebb, izgalmasabb és gazdagabb; közelebb került az élet valóságos problémáinak. jelentősen növekedett az érdeklődés a ma témái - elsősorban a munkás és parasztélet - iránt. írónk bátrabban és őszintébben ragadják meg a mai élet konfliktusait, morális problémáit. több ígéretes mű született minden műfajban, s jelentősen nőtt az olvasóközönség érdeklődése az új magyar irodalom, különösen a mai mondanivalóju művek iránt.

az írószövetség belső szervezeti problémáiról szólva elmondta: a szövetségnek jelenleg 198 tagja és 40 tagjelöltje van, az alakuló közgyűlés óta - tehát két és fél év alatt - majdnem kétszeresére emelkedett a tagok száma.

- vajon ez csupán számszerű emelkedést jelent-e? semmiképpen sem! világosan megállapítható, hogy nemcsak számban, hanem irányzatokban, árnyalatokban, nagyon fontos írói egyéniségekben is alaposan szélesedett az írószövetség tagsága. csupán a közelmúltban mintegy 50 új tagot vettünk fel. úgy éreztük: erre a tanácskozássra nem jöhetünk anélkül, hogy ezek a barátaink ne legyenek már itt közöttünk. azt is hozzátenném, hogy még mindig vannak néhányan - nem sokan - olyan írók, akikről azt éreztük, hogy közöttünk lenne a helyük. reméljük, hogy munkánknak az a szakasza, amely a mai nappal kezdődik, hozzájárul ahhoz, hogy teljes legyen - amennyire teljes lehet - szövetségünk tagsága. mi nemcsak a magyar irodalom jelenéért, hanem a jövőjéért is egyetemesen felelősek vagyunk, és nem vállalhatjuk magunkra annak ódiumát, hogy tehetséges emberek - hogy úgy mondjam - a falakon kívül rekedjenek. mindezt azonban úgy kívántuk - és szeretnénk a jövőben is - végrehajtani, hogy ez valóban a párt művelődési politikájának következetes megvalósítását, nem pedig valamiféle reviziót, elvi engedelményt jelentsen. úgy gondolom, hogy az eltelt két és fél esztendő alatt nagyon sok kérdésben közelebb kerültünk egymáshoz, s azt hiszem, nem túlzok, ha azt mondom: a magyar írók többsége ma már a fő politikai kérdésekben, sőt a világnézeti kérdésekben is helyesli és támogatja a párt irányvonalát.

/folyt. köv./

15.20

darvas józsef ezután arról szólt, hogy a magyar irodalom biztató fejlődése, előrehaladása viszonylagos, hiszen még mindig elmarad az élet valósága, a szocializmus gyors ütemű fejlődése és saját lehetőségei mögött is. még mindig kevés a jelentős, valóban szocialista szemléletű, művészileg is értékes alkotás és elég sok a gyenge, szürke, érdektelen, polgári hatásokat tükröző mű. a fő akadályozó tényező az írók egy részének ideológiai bizonytalanságában keresendő - állapította meg. hiba az is, hogy a még élő vagy újonnan, új programmal jelentkező helytelen-kispolgári nézetek ellen nem lépünk fel kellő aktivitással és kellő elméleti színvonalon. nem hat kellő erővel az irodalom pártosságának elve sem; s ha az irodalom nevelő szerepét emlegetjük, sokak szemében ez még máis egyenlő a szeméremmel.

a választmány referátuma részletesen foglalkozott azzal is: hogyan tehetnék elevebbé, tartalmasabbá, színvonalasabbá irodalmi életünket.

- egyik alapvető feladatunk a szocialista realizmus tekintélyének visszaállítása, a valóság hű és igaz ábrázolása a művekben. ez természetesen elválaszthatatlan egységben van az emberek szocialista szellemű nevelésének követelményével. hirdetniünk kell, hogy az irodalomnak a szocializmus építését, az emberiség haladását és békéjét kell szolgálnia.

- a szocialista realista irodalom fölényét a polgári irányzatok felett elsősorban művekkel lehet és kell bebizonyítani. nekünk íróknak becsületbeli ügyünk alkotásaink eszmei és művészi színvonalának emelése, a giccs, a kontárság, a könnyű pénzkeresés különböző formáinak elítélése. irodalmi életünk fellendítéséhez szorosan hozzátartozik az irodalomelméleti és kritikai munkásság további javítása is. a kritika elemezze alaposabban az új jelenségeket, s a művekből kkindulva meggyőző érvekkel szálljon szembe a hátráltató nézetekkel, esztétikai félfogásokkal.

darvas józsef ezután rámutatott, hogy a jövő feladatai közé tartozik a ma még különböző arculatú csoportokból álló irodalmi élet szorosabb egységbe fogása - a szocialista eszmeiség jegyében. az egység megteremtése azonban nem lehet formális. szükségesnek tartjuk a nyílt elvi vitákat, s nem érthetünk egyet valamiféle rosszil értelmezett „... békés egymás mellett éléssel... nem tartozhat eszközeink közé az elvtelen udvarlás sem. az igazán tartalmas irodalmi egységet csak lassu, szívós, meggyőző munkával teremthetjük meg - hangoztatta.

/folyt. köv./

15.30

-el kell jutnunk odig, hogy az érintett írók ne vegyék személyes sértésnek, bántásnak ideológiai vitáinkat. meg kell győződniek arról is, hogy az efféle véleménycserék nélkülözhetetlenek irodalmi életünk fejlődéséhez, kitűnő serkentői további kibontakozásának. továbbra is valljuk, hogy irodalmi életünkben a szocialista realizmus mellett létjogosultsággal bírnak másfajta realista irányzatok is. ugyanakkor azonban határozottan elutasítunk minden olyan tendenciát és művet, amely szépirodalmi mezben polgári, kispolgári nézeteket terjeszt.

a referátum végül megállapította :

- irodalmunk összképe egészben véve rendkívül biztató, ígéretes. hogy más ne említsek : az elmúlt években nagytehetségű, kiforrott íróink mellett sokat ígérő fiatal gárda nőtt fel. olyan fiatal nemzedék ez, amilyen már régen jelentkezett. nagyon fontos azonban, hogy okosan és jól bánjunk velük, s ugyanakkor nekik is jól kell sáfárkodniok tehetségükkel, nagyszerű lehetőségeikkel. baráti szívvvel, őszinte bírálatokkal, egész irodalmunk iránt érzett felelősségtől vezetve kell segítenünk ezt a fiatal nemzedéket. ne hagyjuk, hogy elkallódjanak vagy eltévedjenek a különböző „modernista”, és egyéb irányzatok utvesztőiben, szem elől tévesztve a célt, a szocialista realista irodalmat - fejezte be tapssal fogadott beszédét darvas józsef.

/folyt.köv./

15.35

- 34 -

első utjuk a magyar tudományos akadémia kiállításához vezetett, ahol erdei ferenc, az akadémia főtitkára mutatta be tudományos kutatásaink legújabb eredményeit, sok bonyolult gépet, műszert, köztük az egész világon szabadalmaztatott elektronikus vezérlésű, kisfeszültségű szikragérjesztőt. megismerlettük a különleges atomfizikai műszereket, majd a vendégek érdeklődését kis makeit keltette fel, amely bemutatja, hogy sinen mozgó szék alkalmazásával hogyan lehetne megoldani, hogy a főnökök illetve végezneték munkájukat.

a magyar könnyűipar szakosított pavilonjában nagy józsefné könnyűipari miniszter katalozolta a párt és a kormány vezetőit, akiknek felhívta a figyelmét az új műszálas textiliákra. a győri textilipari vállalat ilyen új termékét tüzetesebben is megvizsgálták a vendégek.

az állami helyiipar, a tanácsi vállalatok, bemutatójának megtekintése után a kgm csarnokában nösszasan időztek az új típusu esztergagépeknél, automatáknál, amelyeket működés közben láthattak. különös elismeréssel nyilatkoztak az rta 160-as programvezérlésű automata gépről és a dimávacg gépgyár, ugynevezett folyamatos sikmarójáról. ennek a gépnek a műszaki adatait külön is megkérdezte kádár elvtárs. a gépet a csepel autógyár számára szerkesztették, teljesítménye hatszor akkor, mint a hagyományos marógépeké.

azután a magyar államférfiak a külföldiek nemzeti pavilonjait keresték fel. „a nemzetközi szemle”, első állomása a szovjet technika ujdonságait bemutató pavilon volt, ahol a gazdag kiállítási anyagot v.i.usztyinov, a szovjetunió budapesti nagykövete és m.k.lvov, a pavilon igazgatója mutatta be. a pavilon bejáratánál elhelyezett dokumentumok országaink közötti gazdasági együttműködésre hívják fel a figyelmet. utalnak például arra, hogy a tavaly lebonyolított árucsereforgalmunk értéke meghaladta a 600 millió rubelt. a világúrkutatás eredményeinek dokumentumaival is megismerkedhetnek a szovjet pavilon látogatói. a magyar párt- és kormány vezetők nagy figyelemmel kísérték a szovjet technikai ujdonságok bemutatóját is, köztük azt az automata szerszámgépet, amely tízféle műveletre képes, továbbá a csavargyártó automatát, a klisévész gépet, valamint a textilipari berendezéseket. bucsuzáskor a szovjet pavilon emlékkönyvébe a következő elismerő szavakat írta kádár jános: „gratulátok a szovjetunió reprezentatív bemutatópavilonjához, amely imponáló módon szemlélteti a szovjetunió eddigi eredményeit. újabb sikereket kívánok a szovjet ipar és külkereskedelem dolgozóinak...”

/folyt.köv./

15.40

16 -

- 35 -

bb 33. /pénteken délelőtt ... 3. folyt./ vL

a vendégek innen a margitszigetről már jól ismert mikro-busszal folytatták utjukat a kubai pavilonhoz, ahol quintin pino machado, a kubai köztársaság magyarországi nagykövete fogadta a magyar párt és kormány vezetőket, a kubai kiállítás ismerteti milyen eredményeket ért el az ország függetlenségének kivívása óta és milyen exportcikkekkel jelentkezik a világgiacon, a pylon emlékkönyvébe kádár jános és dobi istván a következőket jegyezte be: „nagyon örülünk, hogy a forradalmi kuba ezt a pavilont itt felállította, mert ezzel is jobban megismeri a magyar nép kuba testvéri népének életét, munkáját, szívből a legjobbakat kívánjuk a testvéri kuba népének gazdasága fejlesztéséhez.,,

a francia pavilonban, ahol nemcsak illatszereket, hanem elektronikus gépeket is kiállítottak, a sok látnivalón kívül egy korty francia italt is megínvitáltak a vendégeket. kádár jános eibeszelgetett pierre francfort követtel, s utalt arra, hogy magyarország az egyenjogúság és kölcsönös előnyök alapján tovább akarja fejleszteni gazdasági kapcsolatait minden állammal, köztük franciaországgal.

ezután a szomszédos finn pavilon megtekintése következett. toivo h. heikkilä nagykövet fogadta a vendégeket, akik különös érdeklődéssel szemlélték a világszerte elismert finn fa- és papiripar termékeit. érdeklődtek a kaukopi-i cellulózzgyár, a világ legnagyobb ilyen üzemének működése iránt, a gyárat egyébként nagyméretű fényképek ismertetik meg a magyar látogatókkal. kádár jános a pavilon megtekintése után jó üzletkötést kívánt a finn kiállítóknak.

az olasz csarnokban, ahol elsősorban a műanyagipart képviseli a nagyszámu kiállító, nemcsak az olasz technika eredményeivel, hanem kávéjuk zamatával is megismerkedtek a magyar államférfiak. dr. paolo vita-finzi követ társaságában szemlélték meg a kiállítás anyagát, majd utjukat az osztrák pavilonban folytatták. itt a vásár alkalmából hazánkba érkezett osztrák gazdasági küldöttség tagjai, dr. julius raab, az osztrák szövetségi iparkamara elnöke, volt kancellár, dr. franz korinek, az iparkamara főtitkára, dr. joseph lentsch burgenlandi tartományi főnök, több burgenlandi kereskedelmi kamarai vezető és dr. simon kollér ausztria magyarországi követe fogadta a magyar vezető személyiségeket. a mintegy 90 osztrák kiállító cég számos termékét szemlélték meg, többek között a szerszámgepeket, a miniatűr magnetofonokat, orvosi műszereket, a világhírű osztrák autógumi köpenyeket, amelyekről fock jenő nagy elismeréssel nyilatkozott.
/folyt.köv./
15.45

bb 46. nagyarányu fejlődés a baromfitenyésztésben: tíz év alatt az állomány ötven százalékkal, a tojástermelés 92 százalékkal nőtt

t cs/gg-lm ká

1962. május 18.

az agrártudományi egyesület, valamint a medosz szakemberek szakosztálya pénteken országos tanácskozást rendezett a medosz székházában, ahol dr. szlameniczky istván, az országos tervhivatal szakértője tartott előadást baromfitenyésztésünk távlati fejlesztésének irányai és lehetőségei címmel. előjáróban elmondotta, hogy a baromfiállomány 1950 óta ötven százalékkal, a baromfi-hus-termelés 24, a tojástermelés 92 százalékkal növekedett. mindezek ellenére a magyar baromfitenyésztés

elmarad a kívánatos fejlődési szinttől, a többnyire korszerűtlen körülmények között tartott állomány hozama és a takarmány-előkészítés aránya alacsony, ugyanakkor a termelési költség még mindig magas.

a növekvő belső szükségletek és az exportlehetőségek egyaránt a baromfitenyésztés korszerűsítését sürgetik. általános törekvés, hogy az élelmiszer fogyasztás szerkezeti megváltoztatásával fokozzák a komplex állati fehérjék fogyasztását. a távlati fejlesztés előirányzatai szerint a következő husz év alatt a jelenlegi 40 százalékról 60-65 százalékra emelik az állati fehérjék fogyasztási arányát. a távlati fejlesztési időszak végére hazánkban a baromfi-hus fogyasztás „fejadagját”, husz kilóra, a tojását 285 darabra kívánják emelni. ehhez - a szakemberek számítása szerint - a jelenleginek legalább háromszorosára kell növelni a baromfi-hus és a tojás-termelést.

az előadó részletesen ismertette a baromfitenyésztés és a tartásmód korszerűsítésének lehetőségeit, a külföldi és a hazai kísérletek, valamint az egyes termelőüzemek eredményeit. hangsúlyozta: minden lehetőségünk megvan arra, hogy a baromfi-hust lényegesen olcsóbban állítsuk elő, mint a marha vagy sertéshúst és így a baromfi-hust világon népszerűbbé tegyük. ennek legfontosabb feladatai: a baromfitenyésztés fejlesztésére fordított beruházások nagyszámú koncentrációja, a telepek korszerű felszerelése, gépesítése, valamint, hogy az egész baromfi-állományt gyárilag előállított, speciális tápokkal, takarmánykeverékekkel lássuk el. hasonlóan fontos, hogy speciális tojó, illetve hústermelő baromfi-fajtákat nemesítsünk ki, vagy importáljunk.

az előadás után az ország legkiválóbb állattenyésztési szakemberei: kutatók és gyakorlati gazdák számoltak be tapasztalataikról./mti

bb 47. Lényeges kondíciósökkenés nélkül telet át az állat-állomány - megkezdődött a zöld-etetés - gyorsan növekszik a tejhozam

vid ö kz/hmé szb ká

1962. május 18.

az 1961-es aszályos év egyik legnagyobb, még ez évre is kiható, problémáját a takarmányhiány okozta. szövetkezeti gazdaságaink, mint a tapasztalat bizonyítja, ezt a rendkívül nehéz próbát is kiállták. az állam segítségével és a meglévő takarmánykészletek gondos és szakszerű felhasználásával létszám- és lényeges kondíciósökkenés nélkül telettették át az állatállományt.

baranyában - mint pék jános, a baranya megyei tanács főállattenyésztője rámutatott, - a takarmányhiány csak a juhállományban okozott számottevő veszteséget: az anyák kondíciója minden erőfeszítés ellenére leromlott, s így a báránysok mintegy 18 százaléka elhullott. a szarvasmarha, a sertés- és a baromfiállomány fejlődésében azonban nem volt rosszabb, mint más évek telén, illetve tavaszán. ezt mutatják a felvásárlás adatai is: az év első negyedében vágómarhából kétszer annyit, baromfiból pedig ötször annyit értékesítettek a megye közös gazdaságai, mint az elmúlt év ugyanezen időszakában. elmaradás csupán hizott sertésből volt, de ez sem számottevő. a tervezett 10.000 hizóból mindössze 300 hiányzott.

hasonló módon lényeges kondícióvesztés nélkül sikerült átteleltetni a közös állatállományt szolnok megyében is. abrak-takarmányt csak a vemhes és termelő állatokkal etettek. a szálak-takarmányt - a juhoknál és a szarvasmarháknál - kiegészítették répaszéléttel, szalmával, és egyéb, ugynevezett takarmányhulladékokkal.

egyik legfontosabb állattenyésztő vidékünkön, vas megyében, ugyan-csak eredményesek voltak azok az intézkedések, amelyeket az állatállomány átteleltetése, illetve a szűkös takarmánykészletek gazdaságos felhasználása érdekében hoztak. sajnos volt a megyében néhány olyan termelőszövetkezet, ahol nem értették meg, hogy takarékoskodni kell a takarmánnyal, másutt viszont még a lehetőségekhez mérten is túlon-tul szűkre szabták az adagokat, s így, ha a szakemberek nem figyel-nek fel időben erre a jelenségre, komoly kondícióromlás következett volna be.

a takarmányozási gondokat csak növelte az a tény, hogy általá-ban egy hónappal később a kitavaszkodás, az állatokat később hajt-hatták ki a legelőkre, később kezdődött meg a zöldetetés. ezekben a napokban szövetkezeteink már tuljutottak ezen a nehézségen is. a természet rendkívül gyorsan pótolta az elmaradást, s így például szolnok megyében május 10-én már kinajthatták az állatokat a legelő-re. a megye több mint 70.000 holdnyi legelőjének egy részét műtrá-gyázással, április végén pedig öntözéssel javították. főként a nagy-kunságban végeztek gondos munkát.
/folyt.köv./

16.00

- 38 -

bb 47. /lényeges kondíciósökkenés... 1. folyt./- szb

ezen a vidéken ugyanis csak juhót 150.000-et legeltetnek a kö-zös gazdaságok. vas megyében az erdőgazdasággal kötött megegye-zés alapján a kezdeti időben mintegy 2000 hektáros területen is legeltetik az állatokat. a kedvezőtlen takarmányhelyzetet látva, szolnok megyéhez hasonlóan, itt is jelentős mértékben javítják a ré-tek és legelőket: együttesen mintegy 8000 hold rétre és legelőre szórtak ki szerves- és műtrágyát.

országszerte megkezdődött a pillangós takarmányok betakarítá-sa. a késői kitavaszkodás miatt ez a munka is körülbelül egy hóna-pot később, az őszi szárazság, valamint a fagykárók miatt általában kevesebb zöldtakarmány termelt, mint amennyire a termelőszövetkeze-tek számítottak. ezért a takarékoskodás és a takarmány gondos beosz-tása a továbbiakban is egyik legfontosabb feladata a közös állat-állomány dolgozóinak.

az értékes pillangóstakarmányok legjobb tápértékben történő be-takarítása érdekében szövetkezeti gazdaságaink már meglehetősen széleskörűen alkalmazzák a korszerű betakarítási módszereket. sza-bolcs-szatmár megyében a mándoki új élet termelőszövetkezetben a rendeket a kaszálás után géppel gyűjtik össze, s állványokon szárít-ják, hogy ne veszítsen a tápértékéből. e módszer elterjesztése érde-kében ugyanebben a szövetkezetben szakmai bemutatót is tartottak a kisvárdai járás termelőszövetkezeti elnökeinek, agronómusainak és növénytermesztési brigádvezetőinek. borsodban, ahol az idén csak-nem 40.000 holdról kell betakarítani a pillangós takarmányokat, a legtöbb szövetkezet házilag készítette el a magasabb tápértéket biztosító szárításhoz szükséges állványokat.

a zöldetetés kezdete óta gyorsan javul az állatok kondíciója. a gazdák azt tartják, hogy az állattenyésztés „barométere”, a tejter-melés, ez reagál a legérzékenyebben a takarmányozás változásaira. ba-ranya megye termelőszövetkezeteiben, csak úgy, mint az ország más vidékein, május eleje, tehát a zöldetetés kezdete óta, egyre ked-vezőbb ennek a „barométernek”, az állása. a zöldtakarmányozás ha-tására baranyában naponta 10.000-15.000 literrel emelkedik a tej-termelés, s ez az emelkedés a megye szakembereinek véleménye szerint május végéig tart. több olyan termelőszövetkezet van a megyében, ahol a legutóbbi két héten megduplázódott a kifejt tej mennyisége.

/mt1/

16.05

-39-

bb 49. a szövetkezetek legfontosabb feladata a lakosság javítási-
szolgáltatási igényeinek kielégítése - befejeződött az okisz
4. küldöttközgyűlése

t kf/kf-Lm ki

1962. május 18.

pénteken az építők rózsza ferenc művelődési házában
tartotta záróülését az okisz 4. küldöttközgyűlése. a vita
delelőtt befejeződött, majd erdős józsef az okisz elnöke vála-
szolt a felszólalásokra. ezután a küldöttközgyűlés határozatot
hozott a kisipari szövetkezeti mozgalom tovább-fejlesztésére.

a tanácskozás a szövetkezetek legfontosabb feladataként
jelölte meg a lakosság javítás-szolgáltatási igényeinek kielégi-
tését. ennek érdekében többek között bővítik a lakáskarbantartó,
a tartós fogyasztási cikkek javító és szerviz szövetkezetek
hálózatát. megszabja a határozat, hogy az arra alkalmas, de jelen-
leg árutermeléssel foglalkozó szövetkezeteket fokozatosan javító
tevékenységre kell átállítani. nagyobb részt vállalnak a magán-
erőből létesülő társas- és sorházak építésében is. a lakás-
karbantartási munkák jobb megszervezésével, gépesítéssel stb.
el akarják érni a vállalási árak csökkenését. természetesen továbbra
is gondoskodni kell az árutermelő szövetkezeteknek arról, hogy
választékban és minőségben kiegészítsék az ipar termelését. irány-
elvként szabja meg a határozat a szövetkezetek szakosítását és
kizárólag javító-szolgáltató üzemek kialakítását.

végül a közgyűlés megválasztotta az okisz vezetőségét,
a 85 tagu választmányt. az okisz elnöke ismét erdős józsef lett,
elnökhelyettese: ferenci tiber és dr. simon lajos./mti/

.-.

bb 53. felhívás a népliget környékének lakóihoz

te-Lm fm

1962. május 18.

május 21-én, hétfőn reggel 8 órakor felrobbantják a
népligetben felállított ejtőernyős ugrótornyot. kérik az ugró-
torony 500 méteres körzetében lakókat, továbbá az intézményeket,
a vállalatokat, hogy az anyagi károk elkerülése végett a megje-
lőlt napon reggel fél 8 és fél 9 óra között tartsák nyitva az
épületek ablakait./mti/

16.10

16,30

.-.
- 40 -

bb 50. az év végén befut az első villamosmozdony miskolcra

vid hmé szb szf

1962. május 18.

a máv miskolci igazgatósága tájékoztatta a sajtó képviselőit a
május 18-i menetrendváltásról, valamint a hatvan-miskolci vasut-
vonal korszerűsítésének előrehaladásáról.

dr. pástor pál, az igazgatóság vezetője elmondotta, hogy az
idei nyári menetrendet igen gondos, körültekintő munkával készítet-
ték el. a cél az volt, hogy a személyvonatokat meggyorsítsák. a kul-
turáltabb utazás kiterjesztésére az idén 50 új négytengelyes pull-
mann-kocsit kap az igazgatóság. a miskolci üzemekbe utazó vidéki
dolgozók utazását is kényelmesebbé teszik. szerencs és miskolc, va-
lamint nyiregyháza és miskolc között új vonatot indítanak. el-
mondotta az igazgató, hogy jó ütemben halad a hatvan és miskolc kö-
zötti vonalrész villamosítása. ugyanitt hézag nélküli sínekből ösz-
szeszerelt korszerű vasuti pályát építenek, ezen 120 kilométeres se-
bességgel haladhatnak majd a vonatok. az első villamosmozdonyal
vontatott szerelvény az év végén fut be a miskolci tiszai pályá-
udvarra. a vasutvonal korszerűsítését jövőre folytatják. a villa-
mos felsővezetékét és a hézag nélküli vasuti pályát diósgyőrig, il-
letve szerencsig készítik el. /mti/

.-.

bb 51. szolidaritási gyűlések, béketalálkozók országsszerte - gyűl-
nek az adományok a függetlenségükért küzdő népek megsegítésére

ö vid hi/hmé szb fm

1962. május 18.

a szolidaritási hónap alkalmából a magyar dolgozók országsszer-
te békegyűléseken, szolidaritási összejöveteleken fejezik ki
együttérzésüket a függetlenségükért küzdő népekkel.

borsod megyében a nőtanács több mint száz békegyűlésen ismertet-
te a gyarmati népek életét, függetlenségi harcát. a kisz-szerve-
zetekben filmvetítéssel kísért előadásokat tartanak a gyarmati if-
juság helyzetéről. a mezőkövesdi járás nőtanácsának képviselői a
környéken szokásos tanyázó-estéken beszélgetnek az asszonyokkal az
elnyomott országokban élő nők helyzetéről.

/folyt.köv./

16.17

16,30

- 41/-

ml

bb 51. /szolidaritási gyűlések... folyt./- szb

baranya megyében a szolidaritási hónapot a hazafias népfront pécs-gyárvárosban rendezett nagygyűlése nyitotta meg. pécssett, komlón és bolyban 120, hazánkban tanuló külföldi ösztöndíjas találkozott a baranyai fiatalokkal. a községekben, gyárakban, intézményekben országgyűlési képviselők, párt- és tömegszervezeti vezetők, a népfront aktivistái tartanak előadásokat.

a bács-kiskun megyei népfront-bizottságok - a tömegszervezetekkel közösen - eddig csaknem 60 községben rendeztek békegyűlést, illetve szolidaritási napot. általában 150 községben hangzottak el előadások a nemzetközi helyzetről, a békeszerető népeknek a leszerelésért folytatott harcáról. vas megyében többek között káldon, szentgotthárdon és vaskeresztesen volt nagyszerű gyűlés.

a szolidaritási hónap jegyében országos gyűjtést indítottak; a magyar szolidaritási bizottság címére napról-napra érkeznek az adományok a függetlenségükért küzdő népek megsegítésére. az üzemekben, intézményekben és a lakóterületeken a szakszervezetek, a vöröskereszt és más tömegszervezetek aktivistái terjesztik az egy és három forintos címletű szolidaritási bélyegeket. egyidejűleg a szolidaritási bizottság a fontosabb testületeket, intézményeket külön levélben is felkérte az elnyomott népek anyagi támogatására. a felhívásra a magyar írók szövetsége az elsők között válaszolt, s íróinktól az első adományok már be is érkeztek. az ország különböző vidékeiről igen sok kisebb-nagyobb adomány - a gacsályi dózsa tsz tagjaitól például 1000 forint - érkezett a magyar szolidaritási bizottság címére.

az országos akcióban művészeink is résztvesznek. a belügyminisztérium központi klubjában művészek az afrikai népért címmel műsoros estet tartottak a szolidaritási akció javára. a közönség és a művészgárda az afrikai és ázsiai népek szolidaritási tanácsához küldött táviratában fejezte ki együttérzését a szabadságukért harcoló népekkel. /mti/

--

- 42 -

16.20

H.10 ✓

Uti

bb 52. emlékünnepek a százhatvan éves szarvasi gimnáziumban

vid 99-Lm fm

1962. május 18.

alapításának százhatvanadik évét ünnepli a szarvasi vajda péter általános gimnázium. az intézet eredetileg mezőberényben nyílt meg harminckét évvel később telepítették szarvasra, majd több évtizedig tanítóképző is volt. az öreg középiskola falai között sok kiváló tanár és diák működött, illetve tanult: például ballagi mór, greguss ágost, vajda péter, ortai petrich soma, sárossy gyula. gyóni géza és szabolcska mihály. ebbe az iskolába járt melis györgy, kossuth díjas operaénekes és tatay sándor józsef attila-díjas író is.

az évforduló alkalmából péntektől vasárnapig ünnepeket tartanak az intézetben. pénteken a körösparton a harmadik osztályosok kisz alapszervezete megrendezte az ifjuság a szocializmusért mozgalom ünnepi próbáját. a szombati programban szerepel a gimnázium politechnikai és szakköri kiállításának megnyitása, szavaló- és előadóverseny, sport-mérkőzések, irodalmi est. vasárnap a józsef attila járási művelődési házban nagyszabású emlékünnepek lesz. délben az iskola kisz-fiataljai stafétát indítanak vajda péternek, a gimnázium egykori tudós nevelőjének sírjához. /mti/

--

bb 54. újra strandolnak a balatonon

vid hmé-Lm szf

1962. május 18.

a balatonon, bár napok óta váltakozó erősségű szelek borzolják a tó tükrét, pénteken a 17 fokra felmelegedett vízben - az áprilisi kánikula óta először - ismét megjelentek az első strandolók. a fürdőzők most nem a déli part sekélyebb, könnyebben átmelegedő vizét, hanem a tihanyi partszakaszokat lepték el, ahol a félsziget-menedét nyújtott a szél elől. legbátrabbaknak a hidegebb vizekhez szokott északi fekvésű országokból érkezett külföldi turisták bizo yultak, akik vígan lubickoltak a balaton hullámaiban. /mti/

16.27

H.10 ✓

Uti

- 43 -

bb 55. újabb zivatarfrontok érkeztek, de jelentős mennyiségű csapadékot nem hoztak - a fagyveszély elmúlt, szombatra nyárias meleg idő várható

1 cs/gg-lm ká

1962. május 18.

pénteken hajnalban északnyugatról újabb zivatarfront érkezett hazánkba, amelyet a nap folyamán még másik kettő követett. a nyomukban erős szél kerekedett, a balaton területén az egyes lökések helyi viharokat kavartak. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára érkezett jelentések szerint pénteken az ország több vidékén voltak kisebb zivatarok, számottevő mennyiségű csapadék azonban sehol nem hullott. a napi középhőmérséklet már csütörtökön elérte az időszaknak megfelelő szintet, s a pénteki értékek csak kevéssel maradtak el az átlagtól. az előző reggeleken mért gyenge talajmenti fagyok egyelőre megszűntek, s a meteorológusok szerint most átmeneti javulás várható az időjárásban. a szombati hőmérsékleti maximumok előre láthatólag elérik a nyárias 23-26 fokot, a napi középértékek pedig meghaladják a május 19-ék sokévi átlagát./mti/

--

bb 57. ötmillió forintos költséggel korszerűsített épületbe költöztek a szegedi orvostudományi egyetem gyógyszerészeti intézetei

vid hné-lm fm

1962. május 18.

pénteken délből ünnepélyesen adták át rendeltetésének a szegedi orvostudományi egyetem gyógyszerészeti karának ötvös utcai központi épületét. az ötmillió forintos költséggel korszerűsített épületben a korábban különböző városrészekben elhelyezett négy gyógyszerészeti intézet, a gyógyszerészeti kar dékáni hivatala, a kar könyvtára, párt- és kiszervezete kapott helyet. az alagsorban a kutatásokat szolgáló nagyobb műszaki berendezéseket építették be, s külön helyiségek készültek a kísérleti állatok részére is. a 160 helyiségből, - köztük a nagy előadótermekekből - álló korszerű épületben a gyógyszerészeti kar 300 hallgatóját oktatják.

a kar új központi épületét dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter adta át a szegedi egyetem képviselőinek, dr. petri gábornak, az orvostudományi egyetem rektorának és dr. novák istvánnak, a gyógyszerészeti kar dékánjának. az ünnepségen résztvett török lászló, a csongrád megyei pártbizottság első titkára és győri imre, a szegedi pártbizottság első titkára is./mti/

--

- 44 -

16.34

17.10

bb 56. idris cox

gg-lm fm

1962. május 18.

aki az angol kommunista párt képviselőjében néhány napot hazánkban tölt, a brit nemzetközösség problémáiról nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott az újságíró akadémia külpolitikai tagozatán a magyar sajtó házában./mti/

--

bb 58. kitüntetés

-lm hk

1962. május 18.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa szántó gyulánének több évtizedes munkásmozgalmi tevékenységéért a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést kiss károly, az elnöki tanács titkára pénteken adta át./mti/

--

bb 33. /pénteken délelőtt... 4. folyt./- szb

megjegyezte azonban, hogy a magyar ruggyantaárugyár termékeinek minősége egyre inkább állja a versenyt az osztrák gyártmányokkal.

dr. f. korinek, az osztrák szövetségi iparkamara főtitkára az újságírók kérdésére válaszolva a következőket mondotta: - ausztria nagy jelentőséget tulajdonít külföldi kiállításainak, mert ezek az alkalmak lehetőséget adnak arra, hogy új kereskedelmi kapcsolatokat teremtsen. a budapesti ipari vásáron immár negyedszer veszünk részt, s most azzal az elhatározással jöttünk önökhöz, hogy új kedvező export-import kapcsolatokat hozzunk létre. eddigi látogatásunk során nagyon jó véleményt alakíthattunk ki a budapesti ipari vásáron. hangsúlyozta, hogy a két ország közötti kereskedelmi megállapodások nyomán rucserforgalmunk sikeresen fejlődik. azokat a lehetőségeket, amelyek a hároméves és az éves szerződések nyújtanak, mindkét résről igyekeznek jól kihasználni.

/folyt.köv./

17.34

18.00

- 45 -

bb 33. /pénteken délelőtt.. 5. folyt./ - szb

a lengyel pavilonban, ahol 170 iparvállalat mutatja be termékét, az ország vezetői érdeklődéssel szemlélték a különböző szer-
számgepeket és tájékoztak a lengyel ipar fejlődéséről. külön-
sen megnyerte tetszésüket a kiállított építőipari gépek sztárja
és egyben az egész lengyel kiállítás legmagasabb berendezése, a
zb-45-típusú építőipari daru. megnézték a különböző háztartási és
használati cikkek is, s a kis pianinót, amely a modern lakásnak
érdekes színtöltő lehet.

az ország vezetőinek útja ezután a csehszlovák pavilonba veze-
tett. a párt- és kormány vezetői elismeréssel nyilatkoztak a pavi-
lon korszerű kialakításáról, a bemutatott sokféle gépről. elidőztek
a cigarettatöltő gép előtt, amely a helyszínen „kossuth”, -cigaret-
tát gyárt, mégpedig igen gyorsan és finom kivitelben.

a látogatás következő állomása a jugoszláv pavilon volt. itt kü-
lönösen a sokfajta butor keltett érdeklődést, amelyeknek új vonalve-
zetése és érdekes kiképzése a jugoszláv butoripar fejlődéséről tanus-
kodik.

a körséta során veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizott-
ságának elnöke „bemutatta”, a vezetőknek a csuklós „családot”,
így a csuklós autóbuszt, a csuklós villamost és a csuklós trolibuszt,
amely a vásár egyik szenzációja.

a német demokratikus köztársaság pavilonjában akad bőséges
láttnivaló, értékes fényképezőgépek, különböző megmunkálógépek, sok-
féle használati cikk. megnézték a vendégek az üveg-embert is,
amely az emberi test életfunkcióit mutatja be. a körséta a bolgár pa-
vilonban fejeződött be. ebben a pavilonban hosszasan időztek a ven-
dégek az új típusú rádióknál, a szép selymeknél.
/folyt.köv./

bb 60. végetért a székesfehérvári országos történész vándorgyűlés

vid fm/sze szb fm

1962. május 18.

a székesfehérvárott szerdán megkezdődött országos történész ván-
dorgyűlés pénteken fejeződik meg és székesfehérvár 18-20. századi törté-
netéről tárgyalt. farkas gábor a 18. századi parasztmozgalmakról,
kállay istván székesfehérvár 18. századi fejlődéséről tartott elő-
adást. pesti jános a századforduló ipari fejlődésével és munkásmoz-
galmával, lencsés ferenc a második világháború alatt az előszállási
uradalomban dolgozó summások életével foglalkozott. az előadásokat
vita követte.

a vándorgyűlés székely györgy egyetemi tanár zárszavával ért
véget. /mti/

--

- 46 -

17.50
18.20

W

bb 59. ankét a pécsi pedagógiai főiskolán az oktatási reformról

vid fm/sze szb fm

1962. május 18.

a pécsi pedagógiai főiskolán pénteken kétnapos ankét kezdődött
az oktatási reformról. a tanácskozáson résztvettek az ország tanár-
és tanítóképzéssel, valamint pedagógiával foglalkozó intézményeinek,
a művelődésügyi minisztériumnak, a megyei tanácsok művelődési osz-
tályainak képviselői, továbbá számos tanulmányi felügyelő, össze-
sen mintegy háromszáz szakember.

a megjelenteket dr. márk bertalan, a pécsi pedagógiai főiskola
igazgatója üdvözölte. elsőként dr. kelemen lászló főiskolai tanár a
neveléstudományok kandidátusa „a tananyag és oktatási módszer kor-
szerűsítésének lélektani és pedagógiai problémái az általános is-
kolában és a tanárképzésben”, címmel tartott előadást, amelyhez a mű-
velődésügyi minisztérium részéről dr. benzédi józsef főosztályveze-
tő és buti ernő osztályvezetőhelyettes szólt hozzá.

az ankét résztvevői megtekintették a pedagógiai főiskolát, a mel-
lette idén elkészülő 272 férőhelyes kollégiumot és a főiskola épülő
tizenhat tantermes gyakorlóiskoláját. utána ellátogattak pécs tiz-
ezer lakosú új nyugati városrészébe.

szombaton a főiskolai nyelvoktatásról, az állatrendszertan okta-
tásának korszerűsítéséről hangzanak el előadások. /mti/

--

bb 61. a ksz központi bizottságának távirata a leninről elneve-
zett szovjet pionir-szervezet központi tanácsához

1 lv/n szb fm

1962. május 18.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága és a
magyar uttorok szövetségének országos elnöksége táviratban üdvözöl-
te a megalakulásának 40. évfordulóját ünneplő, leninről elnevezett
szovjet pionir-szervezet központi tanácsát. /mti/

--

17.55

- 47 -

18.20

W

bb 33. /pénteken délelőtt...6. folyt./-lm

fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese újságírók kérdésére válaszolva elmondotta, hogy az idei budapesti ipari vásár immár nemzetközi jellegűt öltött, s megvan a lehetősége annak, hogy a jövőben esetleg már valóban budapesti nemzetközi vásárról beszélhetünk. ehhez természetesen nagyobb helyre is szükség van, ezért a látványosan gyorsabb ütemben kell folytatni a vásár kialakításával kapcsolatos munkálatokat. jelentős előrehaladást az idei vásáron a modern rendezési módszerek alkalmazása és a vásár szakosítása. persze van, aki tiltakozik a szakosítás ellen, mert ki akarja hangsúlyozni, hogy saját területén milyen eredményt ért el. ennél azonban sokkal fontosabb annak bemutatása, hogy hol tart az egész népgazdaság. a szakosítás területén tehát még nagyobb lépésekkel kell előrehaladnunk.

- gyakran felmerül a kérdés - mondotta - hogy az ipari vásárnak mi a fő célja. az export közvetlen elősegítése a fontosabb, vagy pedig az, hogy bemutassuk fejlődésünket, tudásunkat. nekem az a véleményem - hangoztatta, hogy mindenek előtt iparunk fejlettségét kell bemutatnunk. ha ezt megtettük, azzal megteremtettük az alapot külkereskedelmünk fejlesztéséhez is. olyan szellemet kell kialakítani, ahol a kiállítók büszkék arra, hogy évről-évre új eredményekkel léphetnek a vásár látogatói elé. ezért be kellene vezetni azt a külföldön már egyébként általános módszert is, hogy felirattal jelöljék meg: melyik az új és melyik a továbbfejlesztett gyártmány.

- a vásár gazdag anyagából ilyen rövid idő alatt természetesen viszonylag csak keveset láttunk, azt azonban kétségkívül máris meg lehet állapítani, hogy a kiállítás minden évben szebb, tartalmasabb. különösen örülünk annak, hogy harmonizáló megoldások helyett színvonalas vásárt rendeztek, ami a külföldieket is vonzza. a gazdag anyag azt az átalakulást is tükrözi, amely a magyar iparban az utóbbi időben végbement. itt a gyártmányok összetételének változásáról, a sok új, korszerű gyártmány megjelenéséről van szó, ami nagymértékben növeli iparunk tekintélyét, hírnevét.

/folyt.köv. /

18.05

18.20

AK

- 48 -

bb 33. /pénteken délelőtt...7. folyt./-lm

fock jenő utalt arra, hogy az idei vásáron a mérnökök tudományos munkája is előtérbe kerül, majd arról beszélt, hogy a jövőben még nagyobb mértékben kell bemutatnunk, a kgst-hez tartozó országok gazdasági együttműködését. már a mostani vásár anyaga is utal például bulgária és csehszlovákia tudományos kapcsolataira és bemutatja a barátság kötéljezeteit is, amely ugyancsak a szocialista országok együttműködésének egyik szimbóluma, ezt a módszert a következő ipari vásárokon tovább kell fejleszteni. végül fock jenő arról beszélt, hogy az ipari vásár kitűnő alkalom a tapasztalatcserére is, ami a magyar és külföldi szakemberek számára egyaránt rendkívül hasznos./mti/

--

bb 62. budapestre érkezett az angol-magyar baráti társaság küldöttsége

lmé szb sr

1962. május 18.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának meghívására pénteken délután budapestre érkezett az angol-magyar baráti társaság küldöttsége charles ringrose vezetésével./mti/

--

bb 63. kiállítás a magyar hidépítés két úttörőjének emlékeztére

i ms/gg szb fm

1962. május 18.

pénteken a budapesti műszaki egyetem központi könyvtárában kiállítás nyílt az egyetem két egykori nagynevű professzorának, a magyar műszaki irodalom és mérnöki tudomány klasszikusainak emlékeztére. százhusz évvel ezelőtt született kherndl Antal, aki résztvett az erzsébet-híd tervezésében és csaknem ötven évig a műegyetem professzora volt. ugyancsak százhusz évvel ezelőtt született a magyar hidépítés és műszaki tudomány másik úttörője, feketeházy János, akinek nevéhez a szabadság-híd - az egykori ferencz József híd - és több tiszta-híd tervel fűződnek. a kiállítás a két tudós életének és munkásságának dokumentumait mutatja be. /mti/

--

18.10

18.30

AK

- 49 -

bb 64. súlyos balesetet elhárító vasutasokat jutalmazott meg a közlekedés- és postaügyi miniszter

t kf/sze szb ki

1962. május 18.

néhány napja, május 9-én reggel 7.22 perckor történt bicskén. schvind jános váltókezelő az előírásoknak megfelelően felkészült a budapestről robogó gyorsvonat fogadására. a már leeresztett sorompót a székesfehérvári autóközlekedési vállalat utasokkal teli autóbusza - fékhiba miatt - áttörte, s a vágányokon keresztül állt meg. a váltókezelő felismerve a veszélyt, figyelmeztette az autóbusz utasait, majd a gyorsvonat elé rohant. mintegy százméteres futás után látta meg a kanyarból előbukkanó villamosmozdonyt, amelynek piros zászlóval „megállj, -t jelzett. a mozdony személyzete és az éppen műszaki ellenőrzést tartó csapó zoltán főmérnök azonnal észrevette a figyelmeztetést, s így a vonatot az autóbustól 50 méterre sikerült megállítani.

a súlyos balesetet elhárító vasutasokat pénteken délután a közlekedés- és postaügyi minisztériumban kossa istván miniszter megjutalmazta. éberségéért és példamutató szolgálatáért schvind jános váltókezelő 2.000 forint, csapó zoltán főmérnök, kőpataki márton mozdony vezető és zöldi lőrinc gépkezelő pedig 500-500 forint pénzzutalmat és miniszteri elismerést kapott. schvind jános a vasutasnapon kormánykítüntetésben is részesül. /mti/

bb 65. időjárásjelentés

tm-lm bs

1962. május 18.

a meteorológiai intézet jelenti május 18-án, pénteken 18 órakor:

többórás napsütés

várható időjárás szombat estig: további lassu melegedés. többórás napsütés. néhány helyen délutáni zápor, zivatar. mérsékelt, a záporok idején megerősödő nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: a dunántúlon 20-23, másnol 23-26 fok között. /mti/

18.40

- 50 -

bb 66. budapesten tartották a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködési bizottság 16. ülését

i ki/gg szb ki

1962. május 18.

a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködési bizottság május 14-16 között budapesten tartotta meg soronlevő 16. ülését.

az ülésen a termelés, a technika és a tudomány területén rendelkezésre álló tapasztalatok kicserélése volt napirenden.

az aláírt jegyzőkönyv szerint a magyar szervek mezőgazdasági gépekre, turbógenerátorok hűtésére, négytengelyes tartálykocsikra és egyéb berendezésekre műszaki dokumentációkat, egy sor ipari termékek gyártástechnológiáját, nagy és közepes teljesítményű egyenáramú villamosgépek új szériájának tervezéséről és betonnal érintkező alumíniumötvözetek korrózió vizsgálatáról beszámolókat, valamint egyéb dokumentációkat adnak át a szovjetunióknak. a szovjet szakértőket megismertetik a kohászat, a gépgyártás, a közlekedés és a hírközlés területén folyó munkák tapasztalataival.

a szovjet szervek néhány ipari létesítmény építéséhez tervezési anyagokat, háromfázisú indukciós kemence, valamint vízturbinák próbapadjai és egyéb gépek, berendezések rajzait, továbbá különböző ipari termékek gyártástechnológiáját, a híradástechnika területén tudományos kutatómunkákról beszámolókat, valamint technikai és tájékoztató anyagokat bocsítanak a magyar népköztársaság rendelkezésére. a szovjet szervek fogadják a magyar szakértőket, akik az energetika, a gépgyártás, a vegyipar és az építőipar területén szereznek tapasztalatokat.

a jegyzőkönyvet a bizottság magyar tagozatának elnöke, vályi péter és a bizottság szovjet tagozatának elnöke, a.a. zaharov írta alá. az aláírásnál jelen volt a szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, v.i. usztyinov, valamint a minisztériumok néhány vezető munkatársa.

az ülés munkája a kölcsönös megértés szellemében és baráti légkörben folyt le.

a bizottság szovjet tagozatának képviselői meglátogattak néhány ipari üzemet is. /mti/

18.45

- 51 -

bb.37. /megkezdődött az írószövetség.../ 4.folyt. - Im.

a beszámoló után sokrétű véleménycsere bontakozott ki. az elhangzott felszólalások irodalmi életünknek ugyyszólván valamennyi területén, általános elvi politikai vonatkozásait és műhelygondjait érintették. a felszólaló írók más-más szavakkal foglalták egybe gondolataikat, de valamennyiük mondataiból kicsendült a közös szándék és elhatározás: tettekkel, művekkel akarnak hozzájárulni irodalmi életünk további gazdagodásához, napjaink művészi színvonalu, hű, sok színű ábrázolásához.

tamási áron így adott hangot véleményének:

- mi fenntartás nélkül reális és szocialista politika alapjára helyezkedünk. s ha adódnak is viták közöttünk, a nézeteltéréseket egymás között, utban a közös cél felé, elintézzük. népünk, fejlődésének mai állapotában a legcsábítóbban alkalmas arra, hogy az irodalom termékenyítő szellemét és a születő új irodalmi művek tanításait magába fogadja.

- a magam számára így fogalmaztam meg a szocialista realizmus lényegét: a jelen eseményei közé ültess el a jövőt, amely csak szocialista lehet! nemcsak a politikus felelős azért, hogy mi történik ebben az országban, hanem, a maga szellemi őrhelyén, az író is. az írói felelősségről pedig azt vallom; itt nemcsak élned és halnod, hanem még írnod is kell.

hegedüs géza egyebek között azt hangsúlyozta, hogy annak az írónak, aki népéhez akar szólni perspektívájában szocialistának kell lennie, az alapvető kérdésekben egyet kell értenie a párt politikájával. tolnai gábor így folytatta ezt a gondolatmenetet:

- a magyar írók nagy többsége tudja, hol kell állnia, milyen ügyért, milyen célért kell dolgoznia. világosan látja, hogy csupán szocialista hazánk javáért, népünk boldogulásáért érdemes írni, élni és alkotni.

csanádi jános elmondta, hogy a fiatal íróknak nyújtott ösztöndíjak, az üzemekben a munkások között töltött hónapok bőségesen kamatoznak.

/folyt.köv./

19.55

20.20

- 52 -

bb 37. /megkezdődött az írószövetség... 5. folyt./- szb

több író - köztük garai gábor - örömmel nyugtázta annak az egészséges, őszinte alkotó szellemnek kibontakozását, amely egyre inkább jellemzője irodalmi közéletünknek. illés endre az írói munka küzdelmekkel, vajadásokkal, utkeresésekkel terhes folyamatáról szólt, bíka lászló pedig irodalmunk reménységeiről, az elmúlt években jelentkezett ifjú írónemzedékről beszélt.

mesterházi lajos az szkp 22. kongresszusának néhány tanulságáról szólt:

- az egyik fontos tanulság az volt számomra, hogy a dogmatizmus elleni harcban a művészi munkát éppen úgy, mint a tudományos kutató munkát kimentették a sematizmus béklyóiból. a művészi, írói munka a felfedezés, a kutatás örömeivel telt meg, azzal az örömmel, hogy valami újat kell találnunk, valami új jelenséget kell önállóan, eredeti módon, egyénien megfogalmaznunk, s ezzel kell segítenünk a közgondolkodást, a jövő formálódását.

földes minály ugyancsak a 22. kongresszusnak az irodalomra gyakorolt hatásával foglalkozott.

- a kongresszus vitáiból, állásfoglalásaiból hatalmas segítséget kaptunk, hogy eredményesen küzdhessünk a szocialista realizmus győzelméért. nem kell többé félni, hogy visszacsuszunk a sematizmushoz. nagy kár, hogy nekünk, idősebbeknek már kevés évünk van hátra... a fiataloknak még mindenük van, mert éveik vannak, s mert a 22. kongresszus igazsága, pártunk politikája alapján, teljesen kibonthatják képességeiket.

erdős lászló, a kisregények előretöréséről számolt be. tatay sándor pedig a „közép-generáció,, , a 30 éves írók problémáiról, gondjairól szólt.

a vitában felszólt kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese is. /a beszédet szombati kiadásainkban ismertetjük./

a közgyűlés szombaton folytatja tanácskozását. /mti/

- 53 -

20.03

20.20

bb 67. osztrák nemzeti nap a budapesti ipari vásáron - megünnelték az első üzletkötéseket

ő sz-nbj/tm szb

1962. május 18.

a budapesti ipari vásár ünnepélyes megnyitása után a vásárváros főterén felállított árbócra felvonták az osztrák nemzeti lobogót, jelezve, hogy ezen a napon tartja nemzeti napját az osztrák pavilon. délután már búcsi valcerek és „srammli”, zenét sugároztak a hangszórók és a mezőgazdasági múzeum vetítőtermében osztrák tudományos és művészeti filmeket nézettek az érdeklődők.

a nemzeti nap alkalmából este az osztrák pavilonban fogadást rendeztek. a vendégeket a vásár alkalmából hazánkba érkezett osztrák gazdasági küldöttség vezetője, julius raab, az osztrák szövetségi iparkamara elnöke, és dr. simon kollér ausztria magyarországi követe üdvözölte. a fogadáson megjelent tauscz jános belkereskedelmi miniszter, ajtay miklós, az országos tervehivatal elnöke, veres józsef, a fővárosi tanács vb elnöke, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, bacsoni jénő külkereskedelmi miniszterhelyettes, kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, kelemen lajos, a vásárbizottság elnöke, dr. vitéz andrás, a vásár igazgatója, a közélet és a gazdasági élet számos képviselője. ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai testület több tagja. a fogadáson résztvettek a külföldi pavilonok igazgatói is. a fogadás baráti légkörben zajlott le.

több mint egymillió rubeles üzletkötések a vásár első napján

a budapesti ipari vásár első napján létrejöttek az első üzletkötések is. pénteken délután a szovjet pavilonban két magyar vállalat vezetői írták alá magánjogi megállapodásokat a szovjet külkereskedelmi képviselőivel. a metrimpex magyar külkereskedelmi vállalat különböző műszerek eladására már korábban kiküldte ajánlatait moszkvába a maspriborimtorg vállalatához, amelynek képviselőivel itt a vásáron folytatott tárgyalások után szerződésben rögzítették, hogy 600.000 rubel értékű híradástechnikai, geodéziai, elektronikus távmérőt és más magyar műszert vásárolnak, ugyanakkor a metrimpex nemcsak eladott, hanem 300.000 rubel értékben rendelt is műszereket a szovjet partner-vállalattól.
/folyt.köv./

21.09

- 54 -

bb 67. /osztrák nemzeti... 1. folyt./- szb

magyar részről lastofka béla, a metrimpex vezetőigazgatója, szovjet részről m.k. lvov, a szovjet pavilon igazgatója és v.vasziljev, a pavilon kereskedelmi vezetője írták alá a megállapodást. a magyar műszerek egy részét még ez évben eljuttatja a megrendelőnek a metrimpex szintén pénteken délután írták alá a szovjet pavilon vezetői a ganz árammérő gyár igazgatóját, dunajszki andrással a megállapodást, amelyben 260.000 rubel értékben 15.000 három fázisu fogyasztásmérőt rendeltek. az áru szállításának határideje 1963 első negyedéve.

az események sorozatához hozzátartozik az is, hogy pénteken délután a krupp cég sajtóbejelentésén ismertette kiállítását, s a többi között „bemutatta”, a gépkocsi pneumatik köpenyeket gyártó gépeket.

a hivatalos megnyitást követően délután 2 órakor már ezek várakoztak a budapesti ipari vásár bejáratai előtt és pár perc leforgása alatt szinte ellepték a kiállítási pavilonokat. rendkívül nagy érdeklődéssel tanulmányozták az új berendezéseket, gépeket. utnak indultak a mikrobuszok is, amelyeknek nagy sikerük volt. a késő esti órákban még mindig tízezrek tartózkodtak a vásárváros területén, s megtartotta első bemutatóját a divatszínpad is. /mti/

bb 68. hazaérkezett skandináviából a magyar békedelegáció

tm szb sr

1962. május 18.

pénteken hazaérkezett a ferihegyi repülőtérre dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára és zavagyi lajos, az országos béketanács titkárságának helyettes osztályvezetője a skandináv államokban töltött több mint háromhetes körut után. ott tartózkodásuk alatt felvették a kapcsolatot a dán és a svéd békemozgalmal, majd finnországban részt vettek a finn békebizottság három nagygyűlésén. /mti/

21.20

- 55 -

bb 69. „, testvéri szolidaritásunkról biztosítjuk a sztrájkoló spanyol dolgozókat, - a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének nyilatkozata

k -lm sr

1962. május 18.

„a világ haladó közvéleményével együtt a magyar dolgozók is fokozódó figyelemmel és együttérzéssel fordulnak a spanyol munkások széles kibontakozó sztrájkharca felé - hangzik a nyilatkozat.

23 éve bukott el a spanyol köztársaság hősi klüzdelemben és az azóta eltelt évek alatt az imperializmus által támogatott fasiszta diktatura véres terrorja nyomja el a munkásmozgalom, a haladás erőt spanyolország földjén. „börtönország, - ez a szomorú jelző jellemzi ma franco spanyolországát. és mégis, az átélt szenvedések, a halálos ítéletek, a súlyos börtönbüntetések sem tudták megtörni a hő spanyol nép ellenállását. ez az ellenállás napjainkban abban a bátor sztrájkharcban ölt testet, amelynek elismeréssel adózunk.

a magyar szervezett dolgozók nevében forró szeretettel üdvözljük a spanyol dolgozó nép elszánt küzdelmét és biztosítjuk a legteljesebb testvéri szolidaritásunkról, a szabadságért, az alapvető emberi jogokért, a nagyobb darab kenyérért vívott hősi harcukban a gyűlölt fasiszta diktatura ellen, - fejeződik be a nyilatkozat./mti/

--

bb 70. sik endre stockholmba utazott

tm-lm sr

1962. május 18.

a Leszerelési és békevilágkongresszust júliusban moszkvában tartják. az előkészítő bizottság május 19-én és 20-án stockholmban tárgyalja a világkongresszus rendezésével kapcsolatos kérdéseket a kongresszus napirendjét és ügyrendjét. a magyar békemozgalom képviselőjében sik endre, nyugalmazott külügyminiszter pénteken stockholmba utazott./mti/

--

22.02

- 56 -

bb 71. kigyulladt a tárkányi buzakalász tsz sertésfiaztatója, a tagok önfeláldozó munkával 43 anyakocát és 250 kismalacot mentettek meg

vid tm-lm bs

1962. május 18.

péntek délután a tárkányi buzakalász tsz-ben a burgonyát válogató tagok arra lettek figyelmesek, hogy a közeli sertésfiaztató kigyulladt. egy pillanatig sem késtelkedtek, az épülethez rohantak és az azt kettéválasztó tűzfalnál vödörláncot kép. ezve meggátolták a tűz tovaterjedését. az épület egyik szárnyából 26 anyakocát és 250 malacot mentettek ki. közben az égő épületrészből önfeláldozó munkával 17 anyakocát hoztak ki. egy anyakoc a és 138 kismalac a tűz martalékává lett.

a községi önkéntes tűzoltók, majd a komáromi állami tűzoltók rövidesen eloltották a tüzet. a kár így is mintegy 30.000 forint. a tűz okának kiderítésére a vizsgálat megindult./mti/

--

22.15

-57-

-v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 358-690
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1962. május 19.

bb 1. Leslie Chabay a varázsfuvolában és a don Juanban vendég-szerepel

i fe/tr szb fm

1962. május 19.

Leslie Chabay - Csabay László - a magyarszármazású kiváló amerikai tenorista budapesti hangversenyén kívül két alkalommal mutatkozott be az operalátogató közönségnek. Június 2-án az operaházban a varázsfuvolában Tamino szerepét, 8-án pedig az Erkel színházban Ottavio szerepét énekelte a Don Juanban. /mti/

bb 2. „uborka-szezon”, az ujszegedi haladás termelészövetkezetben

vid ká/gg szb ká

1962. május 19.

az ország egyik legnagyobb „primőrgyár”, -ában, az ujszegedi haladás termelészövetkezetben megkezdődött az „uborka-szezon”, a termálvizfűtéses üvegházakban valóságos trópusi klímát teremtettek. a harmincfokos, erősen párás melegben óriásira fejlődött a termés: 20-22 centiméteres uborkákat szednek. összesen 150-200 mázsa korai uborkára számítanak, amelynek nagyrészt a budapesti csemegeüzletekbe szállítják. /mti/

bb 3. szellemi vetélkedő a 8. vit tiszteletére

i lv/n szb fm

1962. május 19.

a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezete a 8. világifjúsági találkozó tiszteletére szellemi vetélkedőt indított a helyiiparban foglalkoztatott fiatalok számára. a vetélkedő kérdéseit 4 hónappal ezelőtt közölték a résztvevőkkel. a fiataloknak a különböző földrészek, illetve országok politikai, gazdasági és kulturális életére vonatkozó kérdésekre kell válaszolniuk.

a helyiiparban dolgozó fiataloktól számos válasz érkezett a szakszervezet központjába. a legjobb 9 vidéki és 11 budapesti versenyző május 20-án a Corvin Filmszínházban nyilvános döntőn vesz részt. /mti/